

Sprawozdanie opisowe Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.

za okres 6-ciu miesięcy zakończonych
30 czerwca 2018 r.

SPIS TREŚCI

I.	BANK MILLENNIUM I UWARUNKOWANIA RYNKOWE.....	3
I.1.	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY MILLENNIUM.....	3
I.2.	GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE I BIZNESOWE GRUPY.....	6
I.3.	NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I INNE OSIĄGNIĘCIA W 1 PÓLROCZU 2018 R.....	7
I.4.	INFORMACJA O AKCJACH I RATINGI.....	9
I.5.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	10
I.6.	GŁÓWNE CZYNNIKI MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA PRZYSZŁĄ SYTUACJĘ BANKU.....	11
II.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM.....	13
II.1.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY.....	13
II.2.	BILANS.....	15
III.	OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ.....	20
III.1.	JAKOŚĆ, INNOWACJE, NAJWAŻNIEJSZE WYRÓŻNIENIA.....	20
III.2.	BANKOWOŚĆ DETALICZNA.....	20
III.3.	APLIKACJA SMART-SHOPPINGOWA GOODIE.....	22
III.4.	BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW.....	22
IV.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE BANKU MILLENNIUM.....	24
IV.1.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	24
IV.2.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	24
IV.3.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM.....	27
IV.4.	INNE GŁÓWNE RODZAJE RYZYKA.....	29
V.	WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU.....	30
V.1.	WALNE ZGROMADZENIE BANKU MILLENNIUM.....	30
V.2.	ODPOWIEDZIALNY BIZNES I DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA.....	31
VI.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU.....	34
VI.1.	PREZENTACJA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM.....	34
VI.2.	WYBÓR PODMIOTU UPRAWNIENEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	34

Następujące informacje zostały przedstawione w finansowym Raporcie Grupy Kapitałowej za pierwsze półrocze 2018:

- 1) Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank (rozdział 7.4)
- 2) Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności Banku (rozdział 9)
- 3) Opis transakcji z podmiotami powiązanymi (rozdział 7.1-2)

I. BANK MILLENNIUM I UWARUNKOWANIA RYNKOWE

I.1. Krótka charakterystyka Grupy Millennium

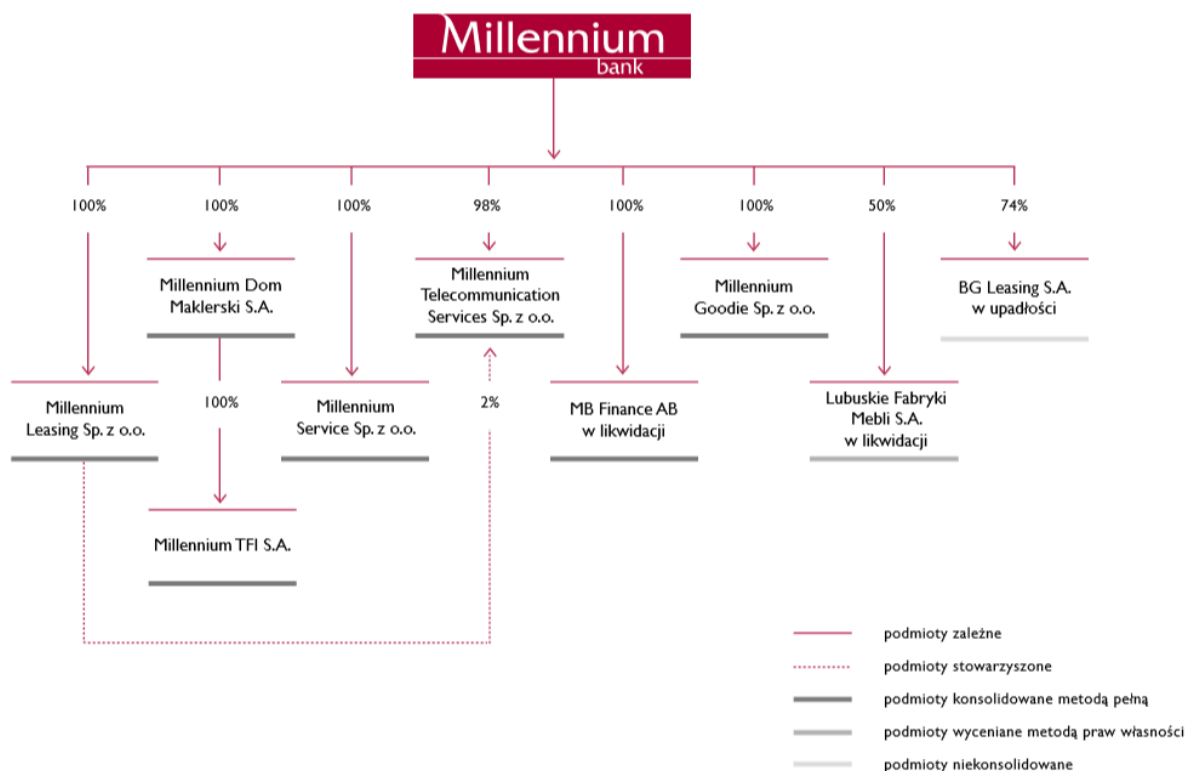
Bank Millennium powstał w 1989 roku jako jeden z pierwszych polskich banków komercyjnych. Obecnie jest jednym z 7 największych pod względem aktywów w Polsce banków komercyjnych kierującym swoje usługi do wszystkich segmentów rynku poprzez sieć oddziałów, sieci indywidualnych doradców oraz bankowość elektroniczną i mobilną.

Od początku swojej działalności wyznacza trendy w polskiej bankowości, na przykład był pierwszym bankiem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz wydawcą pierwszej na polskim rynku karty płatniczej. Bank spełnia najwyższe standardy ładu korporacyjnego, realizuje programy społeczne wspierające rozwój kultury oraz edukację młodzieży.

Bank Millennium jest liderem rynku w obszarze innowacji rozumianych jako nowości technologiczne i udogodnienia procesowe. Innowacyjność w Banku Millennium jest częścią jego strategii biznesowej.

Bank Millennium jako podmiot dominujący wraz ze swoimi spółkami zależnymi, tworzy Grupę Banku Millennium - jedną z najbardziej nowoczesnych i najbardziej kompleksowo rozwijających się grup finansowych w Polsce - zatrudniającą łącznie ponad 5800 osób.

Ogólna struktura Grupy:

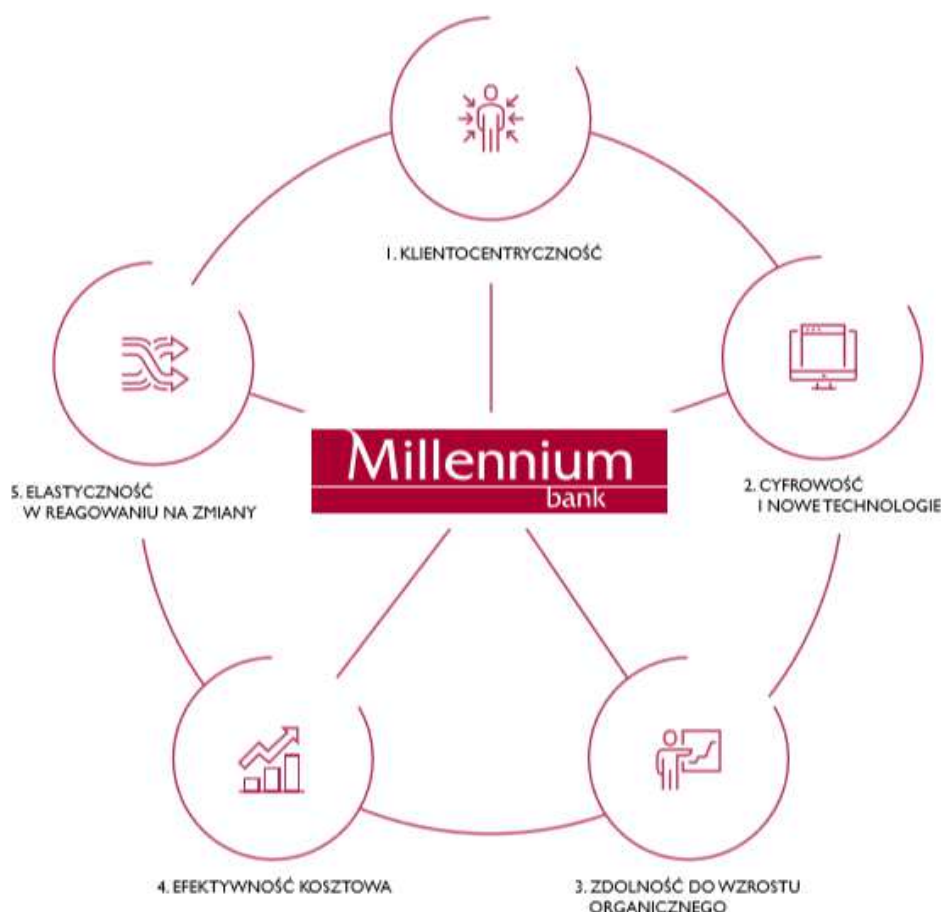
Najważniejszymi spółkami Grupy są: Millennium Leasing (działalność leasingowa), Millennium Dom Maklerski (działalność brokerska) i Millennium TFI (fundusze inwestycyjne). Od roku 2016 roku Millennium Goodie Spółka z o.o. prowadzi wraz z Bankiem innowacyjną, opartą na zaawansowanej technologii platformę smartshoppingową. Oferta wyżej wymienionych spółek stanowi uzupełnienie usług i produktów oferowanych przez Bank.

Podmiotem dominującym w Banku Millennium jest Banco Comercial Portugues - wiodący bank portugalski notowany na giełdzie w Lizbonie.

W czerwcu 2018 roku Bank złożył w Komisji Nadzoru Finansowego wniosek o udzielenie zezwolenia na utworzenie banku hipotecznego o nazwie „Millennium Bank Hipoteczny” z siedzibą w Warszawie, którego jedynym akcjonariuszem będzie Bank Millennium. Nowy Bank ma zapewnić średnio i długoterminowe finansowanie poprzez emisję listów zastawnych, co wspierać będzie sprzedaż kredytów hipotecznych.

Model biznesowy

Bank Millennium prowadzi działalność w oparciu o model biznesowy bazujący na pięciu filarach:

1. KLIENTOCENTRYCZNOŚĆ

Jesteśmy najbardziej klientocentrycznym bankiem, który nieustannie się rozwija. Chcemy być najbardziej spersonalizowanym bankiem na skalę masową.

2. CYFROWOŚĆ I NOWE TECHNOLOGIE

Jesteśmy liderem bankowości cyfrowej, oferując połączenie szerokiego zakresu dotarcia i wysokiej jakości usług.

3. ZDOLNOŚĆ DO WZROSTU ORGANICZNEGO

Rośniemy najszybciej wśród banków w zakresie pozyskiwania klientów z główną relacją. Ponadto w strategii 2020 wprowadziliśmy cztery nowe silniki wzrostu.

4. EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA

Mamy wiodący efektywny kosztowo model, zbudowany na najnowszej technologii i elastyczny pod kątem zmian i wzrostu skali Banku.

5. ELASTYCZNOŚĆ W REAGOWANIU NA ZMIANY

Bank Millennium posiada elastyczny model operacyjny, kulturę organizacyjną umożliwiającą szybkie reagowanie oraz kompetencje cyfrowe i analizy danych.

Fundamentem modelu biznesowego są wartości firmy: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

I.2. Główne osiągnięcia finansowe i biznesowe Grupy

Skonsolidowany zysk netto Banku Millennium w pierwszej połowie 2018 roku wyniósł 348 milionów zł, co oznacza wzrost o 11% ponad zysk osiągnięty w pierwszej połowie 2017 roku. Obydwa te okresy były zniekształcone całą kwotą rocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG. Jeśli skorygować wynik o to zniekształcenie, zysk netto Grupy w pierwszej połowie 2018 wyniósłby 365 milionów zł.

Konsekwentnie dobre wyniki biznesowe były głównym czynnikiem poprawy dochodowości: przychody operacyjne wzrosły o 5,4% rocznie i przewyższyły wzrost kosztów (+4% r/r). Rosnąca dochodowość umożliwiła utrzymanie wskaźnika ROE na poziomie 9,5% a Koszty/Dochody na poziomie 46,4% w pierwszej połowie 2018 (obydwa wskaźniki zostały skorygowane w celu wyrównania obciążenia składką na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG).

Bank Millennium utrzymał wysoką jakość aktywów (w tym portfela kredytowego), płynności oraz wskaźników kapitałowych.

Główne dane biznesowe i finansowe za 1 poł. 2018 roku przedstawiają się następująco:

Poprawa rentowności

- Zysk netto za I poł. 2018 roku osiągnął **348 mln PLN**, co oznacza wzrost o **11%** w skali roku
- ROE na poziomie **9,5%**, a wskaźnik koszty/dochody na poziomie **46,4%**

Dochody operacyjne przekraczają wzrost kosztów

- Dochody operacyjne wzrosły o **5,4% r/r** przekraczając tempo wzrostu kosztów tzn. **4% r/r**
- Wynik z tytułu odsetek wzrósł o **6,2% r/r**, a wynik z tytułu prowizji o **2,4% r/r**

Niski koszt ryzyka i poprawa jakości kredytów

- Koszt ryzyka na poz. **47 p.b.** w skali roku
- Wskaźnik kredytów z utratą wartości (koszyk 3) na poziomie **4,7%**

Wysoki poziom wskaźników kapitałowych i płynnościowych

- Skonsolidowany Łączny Współczynnik Kapitałowy na poziomie **23,4%** a współczynnik podstawowy CET1 (=T1) na poziomie **21,3%**; znacznie powyżej regulacyjnych progów minimalnych
- Wskaźnik kredyty/depozyty na niskim poziomie **84%**

Bankowość detaliczna

- Wzrost liczby aktywnych Klientów w okresie ostatnich 12 miesięcy o **157 tys.**
- Rekordowa sprzedaż pożyczek gotówkowych na poz. **822 mln PLN** w 2 kw. (+41% r/r w 1pot.'18)
- Sprzedaż nowych kredytów hipotecznych na wysokim poziomie **863 mln PLN** w 2 kw. (+53% r/r w 1pot.'18)
- Środki Klientów wzrosły o 8% w ujęciu rocznym do **52,7 mld PLN**
- Roczny wzrost aktywnych użytkowników bankowości mobilnej o **36%**

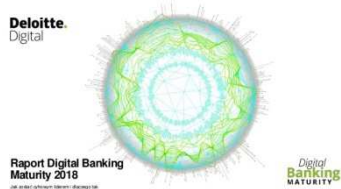
Bankowość przedsiębiorstw

- Dynamika kredytów dla przedsiębiorstw ogółem w skali roku przyśpieszyła do **12% r/r**
- Nowy kwartalny rekord obrotów w faktoringu na poziomie **4,8 mld PLN** (+18% r/r w 1pot.'18)
- Sprzedaż leasingu wzrosła do **856 mln PLN** w 2 kw. (+15% r/r w 1pot.'18)
- Wolumen transakcji FX wzrósł o 26%, a wolumen udzielonych gwarancji i akredytyw wzrósł o 31% w ujęciu rocznym

Innowacje cyfrowe

- Ponad **400 tys.** pobrań aplikacji goodie, z czego prawie **300 tys.** w 1 poł. 2018 roku; dalszy rozwój i nowe funkcjonalności platformy smart-shoppingowej Banku Millennium
- Wiele niezależnych nagród i wyróżnień potwierdzających pozycję lidera w obszarze innowacji cyfrowych

I.3. Najważniejsze nagrody i inne osiągnięcia w 1 półroczu 2018 r.

Bank Millennium wśród najbardziej zaawansowanych cyfrowo banków w EMEA wg raportu Deloitte Digital Banking Maturity 2018

Raport EMEA Digital Banking Maturity 2018 ocenia cyfrową dojrzałość instytucji finansowych. Bank Millennium znalazł się w gronie cyfrowych liderów rankingu jako bank innowacyjny, dojrzały cyfrowo, dobrze przygotowany do wyzwań otwartej bankowości, oferujący już teraz wiele usług pozabankowych.

Bank Millennium najbardziej innowacyjnym bankiem 2017 roku

Bank Millennium został ponownie uznany przez przedstawicieli świata nauki, finansów, ubezpieczeń, biznesu i mediów za najbardziej innowacyjny bank, w Konkursie Liderów Świata Bankowości i Ubezpieczeń.

Bank Millennium laureatem międzynarodowego konkursu The Innovators 2018

Bank Millennium znalazł się wśród zwycięzców szóstej edycji dorocznego międzynarodowego konkursu The Innovators, organizowanego przez magazyn Global Finance. W konkursie nagradzane są instytucje finansowe z całego świata, wyznaczające nowe trendy i projektujące najbardziej innowacyjne rozwiązania. Bank Millennium został nagrodzony za widget „Pomoc w podróży” - przycisk szybkiego kontaktu z ubezpieczycielem, dostępny w ramach ubezpieczenia turystycznego w aplikacji mobilnej Banku.

Bank Millennium laureatem prestiżowego, międzynarodowego konkursu Efma-Accenture Innovation in Insurance Awards 2018

Bank Millennium zwyciężył w międzynarodowym konkursie Efma-Accenture Innovation in Insurance Awards 2018 w kategorii Claims Management, dzięki rozwiązaniu „Pomoc w podróży” w ubezpieczeniu turystycznym dostępnym w aplikacji mobilnej Banku. Bank został nagrodzony za tę samą funkcjonalność po raz kolejny (zwyciężył również w konkursie The Innovators 2018). Dzięki rozwiązaniu „Pomoc w podróży” osoba ubezpieczona może błyskawicznie powiadomić o zaistniałym zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową. Skorzystanie z opcji „Pomoc w podróży” nie wymaga logowania do aplikacji mobilnej, co umożliwia bardzo szybkie wezwanie pomocy.

„Złoty Bankier” dla Banku Millennium

W tegorocznej edycji plebiscytu „Złoty Bankier” Bank Millennium został czterokrotnie nagrodzony. Drugi rok z rzędu Konto 360° zostało uznane za najlepsze na rynku, zwyciężając w kategorii „Konto osobiste”. Po raz trzeci bank zdobył również tytuł najbezpieczniejszego banku w Polsce. W trójce najlepszych znalazły się też karta kredytowa Impresja oraz program edukacyjny Finansowy Elementarz.

Bank Millennium Transparentną Spółką Roku 2017

Bank Millennium został laureatem rankingu „Transparentna Spółka Roku 2017”. Znalazł się w czołówce 7 najbardziej transparentnych spółek z indeksu mWIG 40. Zestawienie wyróżnia spółki komunikujące się z rynkiem w przejrzysty sposób.

Przygotowany przez Instytut Rachunkowości i Podatków wspólnie z Gazetą Giełdy Parkiet ranking jest adresowany do spółek publicznych z WIG 20, 40 i 80. Zestawienie zostało oparte na wynikach badania ankietowego, które obejmowało 3 najważniejsze obszary komunikacji z rynkiem: sprawozdawczość finansową i raportowanie, relacje inwestorskie i zasady ładu korporacyjnego. Zgodnie z ideą konkursu, wyróżniane są spółki, które najsprawniej komunikują się z rynkiem, prowadzą biznes w sposób przejrzysty, dotrzymują terminów np. związanych z publikacją raportów oraz rozwijają się zgodnie z opublikowaną strategią.

Prezes Banku Millennium zajął drugie miejsce w rankingu Bankowiec Roku 2018 magazynu „Forbes”

Prezes Banku Millennium zajął drugie miejsce w punktacji rankingu oraz opinii jury: - To bank dużo mniejszy niż konkurenci z czołówki, ale jeśli chodzi o umiejętność rozwoju bankowości detalicznej, nie oddaje pola nikomu - uzasadnia redakcja.

W ramach Rankingu Bankowca analizowane były następujące wskaźniki: efektywności, bezpieczeństwa i wzrostu, a także stopy wzrostu z inwestycji i oceny ratingowe. Analiza wskaźników jest uzupełniana punktacją jury i redakcji.

Bank Millennium bez barier

Bank Millennium zwyciężył w konkursie „Strona Internetowa bez Barier” promującym dostęp do informacji cyfrowej osobom niepełnosprawnym, starszym, niezamożnym i narażonym na wykluczenie cyfrowe. Konkurs „Strona Internetowa bez Barier” organizowany przez Fundację Widzialni oraz Szerokie Porozumienie na Rzecz Umiejętności Cyfrowych to jedyna taka inicjatywa w Polsce. Jego celem jest popularyzacja świadomego tworzenia serwisów www tak, by przeciwdziałać zjawisku dyskryminacji w dostępie do informacji.

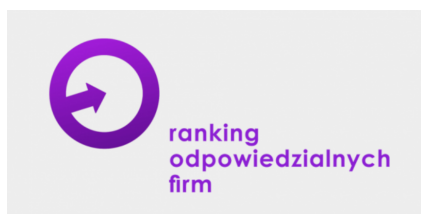
Bank Millennium został uhonorowany tytułem Solidnego Pracodawcy Roku 2017

Program Solidny Pracodawca Roku to ogólnopolski, projekt badawczy w dziedzinie HR, którego celem jest uhonorowanie najlepszych pracodawców, rzetelnych pod względem polityki zatrudnieniowej, rozwiązań pracowniczych i zarządzania zasobami ludzkimi. Kapituła bierze pod uwagę także zewnętrzne i wewnętrzne opinie o instytucji i jego kulturze organizacyjnej.

Czwarty Srebrny Listek CSR dla Banku Millennium

Bank Millennium już po raz czwarty został nagrodzony Srebrnym Listkiem CSR. Wyróżnienie to jest przyznawane firmom, które w codziennej działalności wdrażają najwyższe standardy odpowiedzialności społecznej.

Bank Millennium w Top 10 najbardziej odpowiedzialnych firm w Polsce

Bank Millennium zajął 7 miejsce w klasyfikacji ogólnej i 4 miejsce w klasyfikacji branżowej Rankingu Odpowiedzialnych Firm 2018. Jest to zestawienie największych polskich firm ocenianych pod kątem jakości zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu (CSR). W tegorocznym rankingu, Bank Millennium zdobył najwięcej punktów w kategorii „Odpowiedzialne prowadzenie biznesu” i „Polityka zrównoważonego rozwoju”. Jest to potwierdzenie, że działania CSR wpisane w strategię biznesową firmy są systematycznie realizowane. Projekty CSR kierowane są głównie do klientów i pracowników banku oraz społeczności lokalnych.

I.4. Informacja o akcjach i ratingi

Na początku 2018 roku na warszawskiej giełdzie można było jeszcze obserwować kontynuację wzrostu cen akcji. Jednak w kolejnych miesiącach pierwszego półroczna nastąpiło pogorszenie sytuacji i czerwony kolor dominował na Giełdzie Papierów Wartościowych. Główny indeks WIG spadł od początku roku 12,2% a indeks bankowy 14,9%. W tym samym czasie akcje Banku Millennium spadły o 10,3%.

Natomiast w ujęciu rocznym akcje Banku wzrosły o 7,7%, dużo powyżej całego sektora bankowego. W tym samym okresie główny indeks WIG spadł o 8,3% a indeks bankowy WIG Banki spadł o 0,6%. Średnie obroty akcjami Banku Millennium wzrosły o 38% r/r.

Wskaźniki rynkowe	29.06.2018(*)	29.12.2017(*)	Zmiana (%) w 1pół. 2018	30.06.2017	Zmiana (%) w skali roku
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%	1 213 117	0,00%
Obrót dzienny (zł tys., śr. Narast.)	7 851	7 829 (**)	0,3%	5 683	38,2%
Cena akcji Banku (zł)	8,02	8,94	-10,3%	7,45	7,7%
Kapitalizacja rynku (mln zł)	9 729	10 845	-10,3%	9 038	7,7%
WIG - indeks główny	55 954	63 746	-12,2%	61 018	-8,3%
WIG Banki	7 219	8 482	-14,9%	7 262	-0,6%
WIG30	2 465	2 825	-12,8%	2 664	-7,5%
WIG20	2 135	2 461	-13,2%	2 300	-7,1%

(*) ostatni dzień notowań w czerwcu oraz na koniec 2017 r.

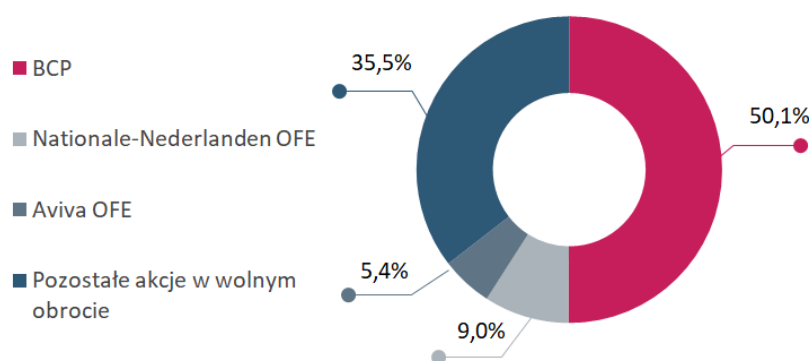
(**) obroty w 2 połowie 2017 roku

Bank Millennium był pierwszym polskim bankiem notowanym na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Aktualnie jest uczestnikiem Indeksu WIG, WIG Banki, WIG30, mWIG40, WIG Poland i Respect Index. W 2017 r. Bank został także włączony w skład FTSE4Good Emerging Index.

Symbole akcji Banku Millennium: ISIN PLBIG000016, Bloomberg MIL PW, Reuters MILP.WA.

Akcjonariuszem strategicznym Banku jest Banco Comercial Portugues - największy prywatny bank w Portugalii, który posiada 50,1% akcji Banku Millennium. Akcjonariuszami są również wszystkie polskie Otwarte Fundusze Emerytalne, w tym dwa największe Nationale-Nederlanden OFE i Aviva OFE, które posiadają więcej niż 5% kapitału akcyjnego.

Struktura akcjonariatu na dzień 31.03.2018 r.

Ratingi Banku Millennium

W obszarze dwóch głównych ratingów przyznanych Bankowi Millennium, w 1 połowie 2018 roku nastąpiła jedna zmiana dotycząca perspektywy ratingu: 22 marca 2018 r. agencja Moody's podwyższyła perspektywę ratingu ze stabilnej na pozytywną.

Rating	FITCH	MOODY'S
	BBB-	Baa3
Długoterminowy rating depozytowy/IDR	(perspektywa stabilna)	(perspektywa pozytywna)
Krajowy długoterminowy IDR	A-(pol) (perspektywa stabilna)	-
Krótkoterminowy rating depozytowy	F-3	Prime-3
Rating indywidualny (Viability/standalone BCA)	bbb-	ba2
Ocena ryzyka kontrahenta (CR)		Baa2/Prime-2
Rating wsparcia	4	

I.5. Sytuacja makroekonomiczna

Na początku 2018 roku utrzymuje się dobra koniunktura w polskiej gospodarce. Wzrost Produktu Krajowego Brutto przyspieszył w 1 kw. 2018 r. do 5,2% r/r wobec 4,9% r/r w 4 kw. 2017 r. oraz 4,6% w całym roku 2017. Głównym motorem wzrostu gospodarczego pozostała konsumpcja prywatna, choć jej roczna dynamika wyhamowała do 4,8% r/r z 5,0% r/r kwartał wcześniej. Korzystna sytuacja dochodowa gospodarstw domowych, w tym transfery z programu Rodzina 500+, bardzo niskie bezrobocie, a w konsekwencji poprawiające się nastroje konsumentów, sprzyjały zwiększaniu wydatków konsumpcyjnych. Nastąpiło także przyspieszenie inwestycji w środki trwałe, których dynamika wyniosła 8,1% r/r. Odbicie w inwestycjach wspierane było przede wszystkim przez bardzo dobrą sytuację w zakresie budownictwa, w związku z realizacją inwestycji infrastrukturalnych współfinansowanych przez środki z UE. Z drugiej strony jednak przedsiębiorstwa, szczególnie z sektora prywatnego, pozostają wstrzemięźliwe w zakresie podejmowania projektów inwestycyjnych, pomimo wysokiego wykorzystania mocy wytwórczych, dobrych wyników finansowych firm oraz niskich kosztów finansowania.

Nadal wysokiej dynamice spożycia indywidualnego sprzyja kontynuacja bardzo dobrej koniunktury na krajowym rynku pracy. Dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw nieznacznie przyspieszyła w ujęciu nominalnym i realnym, w ślad za narastającą stopniowo presją płacową w gospodarce. Towarzyszy temu dalszy wzrost liczby zatrudnionych, pomimo niskiego bezrobocia. Stopa bezrobocia według metodologii BAEL spadła w 1 kwartale do 4.2%, najniższego poziomu w historii dostępnych danych.

Inflacja CPI w 2 kw. br. nieznacznie przyspieszyła i wyniosła średnio 1,8% r/r wobec 1,5% r/r kwartał wcześniej. Po tym, jak w 1 kw. tego roku wskaźnik CPI spadł poniżej dolnego ograniczenia wahań inflacji wokół celu inflacyjnego, w drugim kwartale inflacja powróciła do dopuszczalnego pasma wahań. Do wzrostu dynamiki cen konsumenta przyczynił się w głównej mierze efekt wysokiej bazy statystycznej, a także rosnących cen surowców energetycznych na rynkach międzynarodowych. Inflacja bazowa, odzwierciedlająca presję cenową ze strony popytu, obniżyła się jednak w 2 kw. br. Jedną z miar inflacji bazowej, wskaźnik CPI po wyłączeniu cen żywności i energii, wyniósł w maju nawet 0,5% r/r i był najniższy od lutego 2017 roku, co potwierdza niską presję inflacyjną pomimo wysokiej aktywności gospodarczej, rosnących płac i niskiej stopy bezrobocia. Rada Polityki Pieniężnej podtrzymuje zatem luźne nastawienie w polityce monetarnej, a stopa referencyjna już ponad 3 lata kształtuje się na historycznie niskim poziomie 1,5%. W ocenie Banku oficjalne stopy procentowe NBP pozostaną na obecnych poziomach przez dłuższy czas.

Dane makroekonomiczne obejmujące okres pomiędzy kwietniem a czerwcem wskazują na utrzymanie się dobrej koniunktury w polskiej gospodarce także w 2 kw. br. Wskaźniki wyprzedzające sugerują jednak, że roczna dynamika PKB będzie się stopniowo obniżać, na co wpływ może mieć także osłabienie koniunktury w strefie euro. Konsumpcja indywidualna pozostanie bardzo silnym filarem wzrostu gospodarczego, za czym przemawiają oczekiwania nadal dobrej sytuacji na rynku pracy oraz sprzyjających nastojów konsumenckich. Również inwestycje powinny wspierać wzrost gospodarczy, choć utrzymanie wysokiej aktywności w sektorze budowlanym w nadchodzących kwartałach będzie coraz trudniejsze.

W okresie kwiecień-maj tego roku roczna dynamika depozytów w systemie bankowym nieco przyspieszyła i wyniosła w maju 5,8% r/r wobec 4,0% r/r w grudniu 2017, co widoczne było zarówno w zakresie depozytów przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych, co częściowo odzwierciedla ich dobrą sytuację finansową. Nieznacznie przyspieszyła też dynamika kredytu do 5,3% r/r w maju z 4,1% r/r w marcu, choć w dużej mierze było to efektem osłabienia złotego.

I.6. Główne czynniki mogące mieć wpływ na przyszłą sytuację Banku

W nadchodzących kwartałach działalność sektora bankowego, w tym Banku Millennium, może znaleźć się pod wpływem następujących czynników zewnętrznych:

- W dniu 2 sierpnia 2016 r. trafił do Sejmu prezydencki projekt ustawy o pomocy walutowym kredytobiorcom hipotecznym. Zgodnie z tym projektem, ustawą mają być objęte umowy kredytów walutowych (wszystkie waluty) zawarte od 1 lipca 2000 r. do 26 sierpnia 2011 r. (wejście w życie tzw. „ustawy antyspreadowej”). Niniejszy projekt ustawy dotyczy zwrotu części spreadów walutowych stosowanych przez banki. W dniu 2 sierpnia 2017 r. do Sejmu trafił nowy projekt prezydencki, który dotyczy zmian w ustawie o Wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyty mieszkaniowe. W dniu 13 października 2017 r. w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie ustawy i projekt został skierowany do komisji sejmowej. Projekt ten zakłada modyfikację działającego Funduszu Wsparcia Kredytobiorców poprzez wyodrębnienie dwóch Funduszy: Funduszu Wspierającego oraz Funduszu Restrukturyzacyjnego. W zakresie Funduszu Wspierającego projekt ustawy zmierza do zwiększenia dostępności środków z funduszu poprzez: złagodzenie kryteriów jakie musi spełnić kredytobiorca starający się o wsparcie, zwiększenia maksymalnej kwoty wsparcia, wydłużenia okresu na jaki udzielane jest wsparcie, umorzeniu części udzielonego wsparcia pod warunkiem terminowej spłaty do funduszu. Fundusz Restrukturyzacyjny ma służyć przewalutowaniu walutowych kredytów hipotecznych na PLN. Projekt ustawy zawiera bardzo generalne uregulowania i nie precyzuje kryteriów kwalifikujących do takiego przewalutowania ani jego zasad. Kwartalne wpłaty do nowego Funduszu Restrukturyzacyjnego dokonane przez kredytodawców mają nie przekraczać równowartości portfela kredytów hipotecznych w walutach obcych i stopy 0,5%. Szacowane przez KNF maksymalne koszty dla całego sektora wynoszą do 2,8

mld PLN w pierwszym roku działania Funduszu Restrukturyzacyjnego. Zgodnie z projektem ustawy, KNF może wydać zalecenie dla kredytodawców określające zasady dobrowolnej konwersji wierzytelności podlegających restrukturyzacji z uwzględnieniem stabilności systemu finansowego i skutecznego wykorzystania środków finansowych Funduszu Restrukturyzacyjnego. Łącznie z opisanymi powyżej projektami w chwili obecnej w Sejmie złożone zostały cztery projekty ustaw i w konsekwencji nie jest możliwe oszacowanie wpływu proponowanych regulacji na sektor bankowy i Grupę. Jednakże o ile któryś z projektów zostanie wdrożony i stanie się obowiązkowy do wykonania przez banki, może to doprowadzić do znacznego obniżenia rentowności Grupy oraz jej pozycji kapitałowej.

- Realizacja czynników ryzyka związanych z sytuacją geopolityczną, w szczególności eskalacja działań protekcjonistycznych w handlu międzynarodowym, może mieć wpływ na aktywność gospodarczą w Polsce. Ze względu na powiązania w ramach globalnych łańcuchów produkcji wydarzenia w otoczeniu zewnętrznym negatywnie oddziaływać mogą na polski eksport i tym samym na sytuację dochodową krajowych przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Jednocześnie w wyniku eskalacji napięć geopolitycznych mogłaby zwiększyć się zmienność na globalnych rynkach finansowych, co mogłoby wpłynąć na wycenę aktywów i pasywów banku denominowanych w walutach obcych.
- Rekordowo niskie bezrobocie i rosnące dochody gospodarstw domowych powinny wspomagać popyt na kredyt gospodarstw domowych oraz jakość portfela tych kredytów. Z drugiej strony wzrost kosztów pracy może wpłynąć na pogorszenie sytuacji finansowej części przedsiębiorstw.
- Przedłużająca się perspektywa rekordowo niskich stóp procentowych w Polsce może hamować wzrost depozytów w bankach, szczególnie z sektora gospodarstw domowych. Możliwa dalsza realokacja oszczędności gospodarstw domowych w kierunku aktywów z potencjalnie wyższą stopą zwrotu (fundusze inwestycyjne, nieruchomości).
- Niska dynamika inwestycji w sektorze przedsiębiorstw, szczególnie prywatnych, może ograniczyć popyt na kredyty inwestycyjne, w szczególności w warunkach dobrych wyników finansowych i relatywnie wysokiej płynności polskich przedsiębiorstw.

II. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM

II.1. Rachunek zysków i strat Grupy

Przychody operacyjne Grupy (mln PLN)	1 poł. 2018 r.	1 poł. 2017	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek*	892,9	841,1	6,2%
Wynik z tytułu prowizji	336,6	328,6	2,4%
Wynik z działalności podstawowej**	1 229,5	1 169,7	5,1%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe*, ***	95,8	88,1	8,7%
Przychody operacyjne ogółem***	1 325,3	1 257,8	5,4%

(*) Dane pro-forma: wynik z tytułu odsetek obejmuje marżę na wszystkich instrumentach pochodnych. Począwszy od 1.01.2006 r. Bank stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń. Od tego dnia marża z tych operacji jest uwzględniana w wyniku z odsetek. Jednakże, ponieważ rachunkowość zabezpieczeń nie obejmuje całości portfela denominowanego w walutach obcych, Bank przedstawia dane w układzie pro-forma, w którym całość marży na instrumentach pochodnych jest ujmowana w wyniku z tytułu odsetek, podczas gdy rachunkowo część tej marży (24,1 mln PLN w 1 poł. 2018 r. i 26,8 mln PLN w 1 poł. 2017) jest uwzględniona w pozostałych przychodach pozaodsetkowych. W opinii Banku takie podejście umożliwia lepsze zrozumienie rzeczywistej ewolucji tej pozycji z ekonomicznego punktu widzenia.

(**) Suma wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku z tytułu prowizji.

(***) Z wyłączeniem korekty do wartości godziwej portfela kredytowego (8,2 mln PLN w 1 poł. 2018r.), która została przeniesiona do kosztów ryzyka

Wynik z tytułu odsetek netto (pro-forma) w 1 poł. 2018 r. wyniósł 892,9 mln PLN, co oznacza wzrost o 6,2% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wzrost ten wynikał ze zwiększenia wolumenów biznesowych i poprawy Marży Odsetkowej Netto. Kredyty klientów ogółem wzrosły o 6,2% rocznie pomimo 10% spadku kredytów hipotecznych w walutach obcych. Depozyty ogółem wzrosły o 5% w ciągu roku, przy ciągłej zmianie struktury w kierunku rachunków bieżących i oszczędnościowych. Marża Odsetkowa Netto (do średnich aktywów odsetkowych) osiągnęła w 1 poł. 2018 r. poziom 2,54% - nieco lepiej niż 2,51% w 1 poł. 2017.

Wynik z tytułu prowizji w 1 poł. 2018 r. wyniósł 336,6 mln PLN, co oznacza wzrost o 2,4% rok do roku. Zwiększenie płatności, transakcji gotówkowych i pozostałych transakcji na rachunkach bieżących, jak również sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, były głównymi czynnikami wzrostu. Z drugiej strony opłaty ze sprzedaży produktów inwestycyjnych związanych z rynkami kapitałowymi zmniejszyły się w stosunku do 1 poł. 2017 r.

Wynik z działalności podstawowej, określony jako połączenie wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął w 1 poł. 2018 r. r. poziom 1.229,5 mln PLN, co oznacza wzrost o 5,1% rocznie.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe obejmujące wynik z pozycji wymiany, wynik na operacjach finansowych (bez marży odsetkowej na produktach pochodnych i korekty do wartości godziwej na portfelu kredytowym) oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne wyniosły w 1 poł. 2018 r. 95,8 mln PLN i wzrosły o 8,7% rocznie.

Przychody operacyjne ogółem (pro-forma) Grupy osiągnęły w 1 poł. 2018 r. poziom 1.325,3 mln PLN i wzrosły o 5,4% rok do roku.

Koszty operacyjne Grupy (mln PLN)	1 poł. 2018 r.	1 poł. 2017	Zmiana r/r
Koszty osobowe	(316,2)	(295,0)	7,2%
Pozostałe koszty administracyjne*	(316,0)	(312,7)	1,0%
- z czego opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG)	(69,6)	(72,9)	-4,5%
Koszty operacyjne ogółem	(632,2)	(607,7)	4,0%
Wskaźnik koszty/dochody - raportowany	47,7%	48,3%	-0,6 p.p.
Wskaźnik koszty/dochody - powtarzalny**	46,4%	46,5%	-0,1 p.p.

(*) w tym amortyzacja

(**) skorygowany o opłatę roczną na fundusz restrukturyzacji BFG poprzez równe naliczanie jej przez cały rok - tylko 1/2 tej opłaty została zaksięgowana w 1 poł. 2018 r. i 1 poł. 2017 jest traktowana jako wartość bez pozycji jednorazowych

Koszty ogółem w 1 poł. 2018 r. wyniosły 632,2 mln PLN, co oznacza wzrost o 4,0% w stosunku do 1 poł. 2017 r. W obu okresach obserwowano ujemny wpływ rozpoznania całej rocznej opłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG.

Koszty osobowe w 1 poł. 2018 r. wyniosły 316,2 mln PLN i wzrosły o 7,2% w porównaniu z poprzednim rokiem w wyniku wzrostu średniej pensji i zmiennych składowych wynagrodzeń. Łączna liczba pracowników Grupy uległa w stosunku do końca czerwca 2017 r. zmniejszeniu o 19 pracowników, do poziomu 5.846 osób (w przeliczeniu na etaty).

Struktura zatrudnienia Grupy Banku Millennium została przedstawiona w tabeli poniżej:

Struktura zatrudnienia (w przeliczeniu na pełne etaty)	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A.	5 502	5 517	-0,3%
Podmioty zależne	343	348	-1,4%
Grupa Banku Millennium ogółem	5 846	5 865	-0,3%

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) osiągnęły w 1 poł. 2018 r. poziom 316,0 mln PLN i wzrosły o 1% rocznie. Obejmowały one 69,6 mln PLN z tytułu opłat na rzecz BFG, w tym 34,7 mln PLN całej rocznej opłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Oprócz zmian w opłatach na BFG, największy wzrost odnotowano w obszarze IT i telekomunikacji, podczas gdy widoczny spadek wystąpił w kosztach fizycznej infrastruktury (głównie koszty wynajmu). Łączna liczba oddziałów pozostała w ciągu roku niezmienną (spadek netto o 1 do 359 placówek).

Wskaźnik koszty/dochody, obliczony tylko z uwzględnieniem 1/2 opłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG uiszczonej w pełni w pierwszej połowie roku, osiągnął w 1 poł. 2018 r. poziom podobny jak rok temu: 46,4%.

Zysk netto Grupy (mln PLN)	1 poł. 2018 r.	1 poł. 2017	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	1 325,3	1 257,8	5,4%
Koszty operacyjne*	(632,2)	(607,7)	4,0%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(113,4)	(122,7)	-7,6%
Podatek bankowy	(100,7)	(93,7)	7,4%
Wynik przed opodatkowaniem	479,1	433,7	10,4%
Podatek dochodowy	(131,1)	(119,6)	9,6%
Zysk netto - raportowany	347,9	314,1	10,8%
Zysk netto - powtarzalny***	365,3	337,3	8,3%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) obejmuje korektę do wartości godziwej kredytów ujętych wg. wartości godziwej w rachunku zysków i strat (8,2 mln PLN) oraz wynik modyfikacji (7,4 mln PLN)

(***) skorygowany o opłatę roczną na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG poprzez równe naliczanie jej przez cały rok - tylko 1/2 tej opłaty zaksięgowanej w 1 poł. 2018 r. i 1 poł. 2017 jest traktowana jako wartość powtarzalna

Łączny koszt ryzyka, który obejmuje rezerwy netto na utratę wartości, korektę wartości godziwej (części portfela kredytowego) i wynik modyfikacji, poniesiony przez Grupę w 1 poł. 2018 r. wyniósł 113,4 mln PLN i był o 7,6% niższy niż koszt zaksięgowany w 1 poł. 2017. Opłaty z tytułu segmentu detalicznego wyniosły 75,6 mln PLN, podczas gdy dla segmentu korporacyjnego i pozostałych wyniosły 37,8 mln PLN (obie spadły w ujęciu rocznym). W ujęciu względnym, koszt ryzyka (tj. opłaty netto do średniej wartości kredytów netto) w 1 poł. 2018 r. osiągnął poziom 47 p.b. (tj. o 5 p.b. mniej niż w 1 poł. 2017 r.).

Zysk przed opodatkowaniem w 1 poł. 2018 r. wyniósł 479,1 mln PLN i był o 10,4% wyższy niż w poprzednim roku w związku z dynamiką wszystkich opisanych powyżej elementów i wzrostem podatku bankowego o 7,4% rocznie.

Zysk netto za 1 poł. 2018 r. wyniósł 347,9 mln PLN i był o 10,8% wyższy niż rok temu. Zysk netto bez pozycji jednorazowych (z korektą na nie symetryczną opłatę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków BFG) wyniósł w 1 poł. 2018 r. 365,3 mln PLN i wzrósł o 8,3% rocznie.

II.2. Bilans

Aktywa

Aktywa Grupy na dzień 30 czerwca 2018 r. wyniosły 72.666 mln PLN, co oznacza wzrost o 4,6% w porównaniu z końcem czerwca 2017 r. Syntetyczną strukturę aktywów Grupy oraz zmiany poszczególnych pozycji przedstawia poniższa tabela:

AKTYWA GRUPY (mln PLN)	30.06.2018		30.06.2017		Zmiana 2018/2017 (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Kasa, środki w banku centralnym	2 146,7	3,0%	2 171,6	3,1%	-1,1%
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom*	520,0	0,7%	517,6	0,7%	0,5%
Kredyty i pożyczki udzielone Klientom	50 255,9	69,2%	47 316,3	68,1%	6,2%
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	108,8	0,1%	65,1	0,1%	67,1%
Papiery dłużne	18 267,8	25,1%	17 834,0	25,7%	2,4%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	334,6	0,5%	590,3	0,8%	-43,3%
Akcje i udziały**	46,8	0,1%	45,6	0,1%	2,7%
Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe ***	264,5	0,4%	232,4	0,3%	13,8%
Pozostałe aktywa	720,9	1,0%	716,0	1,0%	0,7%
Aktywa razem	72 665,8	100,0%	69 488,8	100,0%	4,6%

(*) w tym kredyty wycenione według wartości godziwej w rachunku zysków i strat

(**) w tym inwestycje w jednostki podporządkowane

(***) bez aktywów trwałych do zbycia

Wyższy poziom aktywów wynikał głównie ze wzrostu kredytów dla klientów o 2.940 mln PLN (czyli o 6,2% r/r), a także wzrostu wartości dłużnych papierów wartościowych o 434 mln PLN.

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom

Kredyty i pożyczki udzielone Klientom zajmują dominującą pozycję w strukturze aktywów Grupy (69,2% na dzień 30 czerwca 2018 r.). Łączna wartość kredytów netto Grupy Banku Millennium wyniosła na dzień 30 czerwca 2018 r. 50.256 mln PLN, co oznacza wzrost o 6,2% w skali roku.

Wzrost kredytów bez portfela kredytów hipotecznych w walutach obcych wykazał bardzo wysoką dynamikę 15,1% w skali roku, odzwierciedlając dynamiczny wzrost we wszystkich kluczowych grupach działalności kredytowej (kredyty hipoteczne w PLN, kredyty konsumpcyjne i kredyty dla przedsiębiorstw), podczas gdy w portfelu kredytów hipotecznych w walutach obcych zarejestrowano szybką redukcję (spadek o 10,5% rok do roku).

Wartość netto kredytów udzielonych gospodarstwom domowym na koniec czerwca 2018 r. wyniosła 33.814 mln PLN i była wyższa o 4,1% w porównaniu do salda zanotowanego na koniec czerwca 2017 r. Bez uwzględnienia szybszej amortyzacji walutowych kredytów hipotecznych, wszystkie pozostałe segmenty zanotowały wysokie stopy wzrostu w ujęciu rocznym: kredyty hipoteczne w złotych, wyjątkowo wysoki wzrost o 22,2% r/r, a kredyty konsumpcyjne o 13,6% r/r. Sprzedaż nowych kredytów hipotecznych w złotych przyspiesza od początku roku 2017: w pierwszej połowie 2018 roku nowa sprzedaż wzrosła o 53% w stosunku do wartości z odpowiedniego okresu poprzedniego roku osiągając poziom ponad 1,6 mld PLN. Sprzedaż nowych pożyczek gotówkowych również rosła i osiągnęła w pierwszej połowie 2018 roku podobny poziom (prawie 1,6 mld PLN), co oznacza wzrost o 41% w stosunku do pierwszej połowy 2017 roku.

Kredyty dla przedsiębiorstw wyniosły 16.442 mln PLN na koniec czerwca 2018 r., co oznacza wyraźny wzrost o 10,9% w ujęciu rocznym. Wzrost ten był zrównoważony, a tempo wzrostu było wysokie we wszystkich głównych grupach produktów: faktoring (+15% r/r), leasing (+12% r/r) i pozostałe kredyty (+10% r/r). Sprzedaż leasingu i faktoringu wykazywała stały wzrost osiągając w obu przypadkach rekordowy poziom w II kw. 2018 i zamykając pierwszą poł. 2018 r. wzrostem sprzedaży, odpowiednio, +18% r/r i +15% r/r.

Strukturę i dynamikę kredytów udzielonych Klientom Grupy przedstawia poniższa tabela:

Kredyty i pożyczki dla Klientów (mln PLN)	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana r/r
Kredyty dla klientów indywidualnych	33 813,8	32 490,9	4,1%
- kredyty hipoteczne złotowe	12 297,9	10 065,5	22,2%
- kredyty hipoteczne walutowe	14 697,9	16 425,1	-10,5%
- kredyty konsumpcyjne	6 818,0	6 000,2	13,6%
Kredyty dla przedsiębiorstw	16 442,1	14 825,5	10,9%
- leasing	5 953,8	5 328,0	11,7%
- pozostałe dla przedsiębiorstw i faktoring	10 488,4	9 497,5	10,4%
Kredyty i pożyczki dla Klientów netto	50 255,9	47 316,3	6,2%
Kredyty i pożyczki dla Klientów netto bez walutowych kredytów hipotecznych	35 557,9	30 891,2	15,1%
Odpisy na utratę wartości*	1 881,6	1 453,0	29,5%
Kredyty i pożyczki dla Klientów brutto	52 137,5	48 769,4	6,9%

(*) w tym wpływ wdrożenia MSSF9 i korekta wartości godziwej kredytów i pożyczek wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Dłużne papiery wartościowe

Wartość dłużnych papierów wartościowych wyniosła 18,268 mln PLN na koniec czerwca 2018 r. i wzrosła o 2,4% rok do roku. Prawie wszystkie papiery dłużne (tj. 99,1%) stanowiły obligacje i bony, wyemitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski (bank centralny). Udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach ogółem Grupy wyniósł na koniec czerwca 2018 r. 25,1%, tworząc bardzo mocny bufor płynności.

Instrumenty pochodne

Wartość instrumentów pochodnych (przeznaczonych do obrotu i zabezpieczających) odzwierciedlającą wycenę tych instrumentów wyniosła łącznie na koniec czerwca 2018 r. 335 mln PLN, co oznacza spadek o 43,3% w porównaniu z 30 czerwca 2017 r., z powodu zmian kursów walutowych (przede wszystkim aprecjacji polskiej waluty w stosunku do franka szwajcarskiego w okresie 1 roku).

Kredyty i pożyczki, udzielone bankom

Kredyty i pożyczki udzielone bankom (w tym lokaty międzybankowe) wyniosły 520 mln PLN na koniec czerwca 2018 r., co oznacza lekki wzrost o 0,5% rok do roku.

Akcje i udziały

Akcje i udziały wyniosły 47 mln PLN na koniec czerwca 2018 r. i stanowiły nieznaczący element bilansu Grupy z udziałem zaledwie na poziomie 0,1%. Pozycja ta wzrosła o 2,7% rok do roku.

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne Grupy wyniosły 264 mln PLN na koniec czerwca 2018 r., co oznacza wzrost o 13,8% w skali roku, zarówno w obszarze wartości niematerialnych i prawnych (+23,7% rok do roku) jak i rzeczowych środków trwałych (+10,3% rok do roku).

Zobowiązania

Syntetyczną strukturę zobowiązań i kapitałów własnych Grupy oraz zmiany ich elementów składowych przedstawia poniższa tabela:

PASYWA GRUPY (mln PLN)	30.06.2018		30.06.2017		Zmiana 2018/2017
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Zobowiązania wobec banków	1 165,7	1,8%	1 404,4	2,3%	-17,0%
Zobowiązania wobec klientów	59 831,5	92,4%	56 988,0	91,7%	5,0%
Zobowiązania z tyt. sprzedanych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	94,3	0,1%	0,0	0,0%	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez RZiS oraz instrumenty pochodne zabezpieczające	742,7	1,1%	802,7	1,3%	-7,5%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wart.	708,9	1,1%	1 158,4	1,9%	-38,8%
Rezerwy	116,1	0,2%	46,3	0,1%	150,8%
Zobowiązania podporządkowane	701,8	1,1%	634,3	1,0%	10,6%
Pozostałe zobowiązania*	1 397,2	2,2%	1 115,0	1,8%	25,3%
Zobowiązania razem	64 758,1	100,0%	62 149,1	100,0%	4,2%
Razem kapitały własne	7 907,7		7 339,8		7,7%
Razem pasywa	72 665,8		69 488,8		4,6%

(*w tym zobowiązania podatkowe)

Na koniec czerwca 2018 r., zobowiązania stanowiły 89,1%, a kapitały własne Grupy stanowiły 10,9% zobowiązań i kapitałów własnych ogółem.

Na dzień 30 czerwca 2018 r., łączne zobowiązania Grupy wyniosły 64.758 mln PLN i wzrosły o 2.609 mln PLN (czyli 4,2%) w porównaniu z wartością na dzień 30 czerwca 2017 r. Przedmiotowy wzrost wynikał głównie ze wzrostu wartości depozytów Klientów (o 2.844 mln PLN).

Depozyty Klientów

Depozyty Klientów stanowiły główną pozycję zobowiązań Grupy i na dzień 30 czerwca 2018 r. stanowiły 92,4% zobowiązań ogółem.

Depozyty Klientów stanowią główne źródło finansowania działalności Grupy i obejmują głównie środki Klientów, ulokowane na rachunkach bieżących, oszczędnościowych i lokatach terminowych. Na dzień 30 czerwca 2018 r. depozyty Klientów wyniosły 59.831 mln PLN i wzrosły o 5,0% w porównaniu z saldem na dzień 30 czerwca 2017 r.

Dynamikę depozytów Klientów przedstawia poniższa tabela:

Depozyty klientów (mln PLN)	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	43 303,2	40 414,3	7,1%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	16 528,3	16 573,6	-0,3%
Depozyty ogółem	59 831,5	56 988,0	5,0%

Depozyty klientów indywidualnych wyniosły 43.303 mln PLN, co oznacza znaczący wzrost roczny o 7,1% w ujęciu rocznym.

Silny wzrost liczby klientów i rachunków wraz z promocją rachunków oszczędnościowych umożliwił osiągnięcie wyraźnego wzrostu wolumenu rachunków bieżących i oszczędnościowych o 14,4% w ujęciu rocznym, a ich udział w depozytach ogółem klientów indywidualnych osiągnął poziom 66%. W tym samym okresie depozyty terminowe klientów indywidualnych spadły o 4,6% rok do roku.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego wyniosły 16.528 mln PLN na dzień 30 czerwca 2018 r. spadając nieco o 0,3% rok do roku. Tak jak w segmencie detalicznym, rachunki bieżące miały bardzo silny wzrost: +15,3% w relacji do stanu na koniec czerwca 2017 r.

Depozyty banków

Zobowiązania wobec banków, w tym kredyty otrzymane, na dzień 30 czerwca 2018 r. wyniosły 1.166 mln PLN, stanowiąc 1,8% zobowiązań Grupy. Wartość przedmiotowej pozycji spadła o 17,0% w porównaniu z saldem na dzień 30 czerwca 2017 r., przede wszystkim z powodu niższej wartości depozytów innych banków. Saldo kredytów od instytucji finansowych wyniosło 666 mln PLN (wyrażone w złotych) na dzień 30 czerwca 2018 r. (spadek o 17,4% r/r). Do pozycji tej zaliczały się kredyty z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego (większość z nich w EUR i CHF), stanowiące ważne źródło hurtowego finansowania długu i średnioterminowego, otrzymanego przez Grupę.

Zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej przez rachunku zysków i strat oraz instrumenty pochodne

Zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej w rachunku zysków i strat oraz instrumenty pochodne obejmowały głównie ujemną wycenę instrumentów pochodnych, przeznaczonych do obrotu oraz zabezpieczających. Na dzień 30 czerwca 2018 r. wartość tej pozycji wyniosła 743 mln PLN i spadła o 7,5% w porównaniu z saldem na dzień 30 czerwca 2017 r. Spowodowane to było głównie zmianami kursowymi, co zostało opisane powyżej w tekście dotyczącym wyceny instrumentów pochodnych w aktywach.

Wyemitowane papiery dłużne

Papiery dłużne, wyemitowane przez Grupę na dzień 30 czerwca 2018 r. wyniosły 709 mln PLN, co oznacza istotny spadek o 450 mln PLN (czyli o 38.8%) w porównaniu z saldem na dzień 30 czerwca 2017 r. Na koniec czerwca 2018 r. wartość bankowych papierów wartościowych, wyemitowanych przez Bank i będących w posiadaniu Klientów indywidualnych jako produkty oszczędnościowe, wyniosła 245 mln PLN, podczas gdy wartość obligacji Banku, będących głównie w posiadaniu inwestorów instytucjonalnych, wyniosła 301 mln PLN. Oprócz bankowych papierów wartościowych i obligacji Banku, podmiot zależny Banku - Millennium Leasing, wyemitował obligacje dla inwestorów prywatnych i instytucjonalnych. Wartość bilansowa obligacji wyemitowanych przez tę spółkę na dzień 30 czerwca 2018 r. wyniosła 163 mln PLN. Głównym powodem rocznego spadku wartości zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych Grupy były zapadające dwie serie obligacji dla inwestorów instytucjonalnych: o łącznej wartości nominalnej 300 mln PLN w czerwcu 2018 r. i 30 mln PLN w kwietniu 2018 r., jak również wykup papierów wartościowych Millennium Leasing. W świetle dobrej pozycji płynnościowej Grupy na koniec okresu sprawozdawczego, poziom finansowania długiem można uznać za adekwatny.

Dług podporządkowany

Wartość długu podporządkowanego wyniosła 702 mln PLN na dzień 30 czerwca 2018 r. i wzrosła o 10.6% w stosunku do salda na koniec czerwca 2017 r. W grudniu 2017 r. Bank wyemitował 10-letnie obligacje podporządkowane w PLN o łącznej wartości nominalnej 700 mln PLN w miejsce 10-letnich obligacji podporządkowanych o łącznej wartości nominalnej 150 mln EUR, wyemitowanych przez Bank w grudniu 2007 r., które zapadły w grudniu 2017 r. Nowa emisja obligacji podporządkowanych wzmacnia adekwatność kapitałową Grupy i Banku i stanowi stabilne, długoterminowe źródło finansowania działalności biznesowej.

Kapitał własny

Na dzień 30 czerwca 2018 r. kapitał własny Grupy wyniósł 7.908 mln PLN i wzrósł o 568 mln PLN czyli 7,7% rok do roku. Główną przyczyną wzrostu kapitału był zysk netto, wygenerowany w okresie 2-giej połowy 2017 r. i 1-szej poł. roku finansowego 2018 r. w kwocie 715 mln PLN, bez wypłaty dywidendy za rok 2017 zgodnie z decyzją WZA Banku w dniu 26 marca 2018 r. Wpływ pozostałych składników całkowitych dochodów (głównie wyceny dłużnych papierów wartościowych i instrumentów rachunkowości zabezpieczeń) był także pozytywny dla wartości kapitału (96 mln PLN). Z drugiej strony, wdrożenie MSSF 9 miało negatywny wpływ na bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 r., obniżając kapitał własny ogółem o 243 mln PLN.

Informacja na temat adekwatności kapitałowej została przedstawiona w Rozdziale IV niniejszego dokumentu jak również w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za pierwszą poł. 2018 r.

III. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

III.1. Jakość, innowacje, najważniejsze wyróżnienia

W opublikowanym w kwietniu 2018 roku raporcie Deloitte „EMEA Digital Banking Maturity 2018”, oceniającym cyfrową dojrzałość instytucji finansowych w 38 państwach Europy i Bliskiego Wschodu, Bank Millennium znalazł się w gronie cyfrowych liderów rynku jako bank innowacyjny, dojrzały cyfrowo, dobrze przygotowany do wyzwań otwartej bankowości, oferujący już teraz wiele usług pozabankowych.

Bank nieustannie pracuje nad rozwojem kanałów elektronicznych i wzbogacaniem ich o kolejne innowacyjne rozwiązania oraz usługi pozabankowe. Już teraz na znacznie szerszą skalę niż kiedykolwiek można w nim zakładać online lokaty (również w technologii rozszerzonej rzeczywistości), pożyczać pieniądze, kupować fundusze inwestycyjne, ubezpieczenia komunikacyjne i turystyczne oraz płacić telefonem. Celem wszystkich innowacji jest ułatwianie klientom codziennego życia i zapewnianie im najlepszych z możliwych doświadczeń. Coraz większa rola kanałów elektronicznych znajduje odzwierciedlenie w ich udziale w transakcyjności i sprzedaży. W pierwszych dwóch kwartatach 2018 roku za ich pośrednictwem wykonano 99% przelewów, założono 89% nowych lokat terminowych i rozpoczęto blisko 40% pożyczek gotówkowych.

Wysoka jakość obsługi i zadowolenie klientów są nieprzerwanie naszym priorytetem i pasją. Działania w tym obszarze są doceniane przez klientów - z wewnętrznych badań satysfakcji wynika, że wskaźnik NPS (miara lojalności wobec Banku) osiągnął w 2017 roku swój najwyższy dotychczasowy wynik - 51, a 91% Klientów jest zadowolonych ze współpracy z Bankiem. Wychodząc z założenia, że jakość zawsze wspiera sprzedaż - w pierwszej połowie roku Bank pracował nad odświeżeniem umiejętności pracowników oddziałów z zakresu modelu otwarcia relacji z nowymi klientami, wykorzystując do tego nowatorskie rozwiązania grywalizacyjne. Bank koncentrował się także na przygotowaniu pracowników do prowadzenia rozmów sprzedażowych dotyczących produktów kredytowych.

Ostatnie miesiące przyniosły Bankowi kilka nagród za innowacyjność oraz w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu. W kwietniu Bank Millennium zwyciężył w konkursie *Liderzy Świata Bankowości i Ubezpieczeń* w kategorii **Najbardziej innowacyjny bank**, co potwierdziło jego pozycję lidera w bankowości cyfrowej. Również w kwietniu w konkursie *Złoty Bankier* Bank zdobył **I miejsce dla Konta 360°** i tytuł **Bezpieczny Bank - najlepsze praktyki**. Na podium stanęła również karta kredytowa *Impresja* oraz program edukacyjny *Finansowy Elementarz*. W konkursie *Strona Internetowa bez Barrier* organizowanym przez Fundację *Widzialni* Bank zwyciężył w kategorii **portali niepublicznych** za dostosowanie serwisu internetowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązanie *Pomoc w podróży* dostępne w bankowej aplikacji mobilnej po zakupie ubezpieczenia turystycznego zyskało uznanie w dwóch międzynarodowych konkursach - *The Innovators*, organizowanym przez magazyn *Global Finance* oraz w *EFMA Innovation in Insurance* w kategorii *Claims Management*. Pierwsze półrocze zamknęły dwa wyróżnienia w najnowszej edycji konkursu *Gwiazdy Bankowości* organizowanego przez *Dziennik Gazetę Prawną* i PwC. Bank zajął **II miejsce w kategorii Relacje z klientami** i **III miejsce w kategorii Innowacyjność**.

Ważne daty

25 maja 2018 roku weszło w życie rozporządzenie RODO (europejska regulacja o ochronie danych osobowych). Do tego dnia Bank Millennium zakończył wszelkie niezbędne prace związane z wdrożeniem nowych przepisów w procesach dotyczących zarządzania informacją o kliencie i jest dostosowany do RODO we wszystkich kluczowych obszarach.

III.2. Bankowość detaliczna

Bankowość detaliczna stanowi ważny obszar działalności Banku. Obejmuje usługi dla klientów indywidualnych, zamożnych klientów indywidualnych, Bankowości Prywatnej oraz klientów biznesowych. Klienci mają dostęp do produktów i usług poprzez sieć oddziałów, bankowość internetową, mobilną i telefoniczną oraz sieć bankomatów. Dzięki omnikanalowej organizacji sieci obsługi, klienci zyskują spójne doświadczenie w kontakcie z Bankiem oraz zarządzają swoimi środkami w wygodny i bezpieczny sposób.

W pierwszym półroczu 2018 roku realizacja celów w zakresie akwizycji klientów postępowała zgodnie z przyjętymi założeniami. Od początku roku liczba aktywnych klientów wzrosła o 78,7 tys. i na koniec drugiego

kwartału wyniosła 1,714 mln. Od początku roku otwarto 196 tys. nowych rachunków bankowych, w czym największy udział miało Konto 360°. Od czterech lat cieszy się ono niezmienną popularnością i jest jednym z najlepszych produktów bankowych na rynku. W kwietniu br. w konkursie Złoty Bankier Konto 360° zdobyło I miejsce w kategorii *Najlepsze konto osobiste*, a w maju otwarto milionowy rachunek. Aby uczcić to wydarzenie, Bank przyznał klientce, posiadaczce milionowego konta, specjalną nagrodę - przelew na rachunek w wysokości 360 zł miesięcznie przez najbliższy rok. Na dobre wyniki akwizycji miała również wpływ kontynuacja programu rekomendacyjnego „Lubię to Polecam”, w którym za polecenie Konta 360° lub Konta 360° Student można otrzymać atrakcyjne nagrody. Do końca czerwca zarejestrowało się w nim blisko 270 tys. zadowolonych klientów. Po sukcesie pierwszej edycji programu, w kwietniu ogłoszono kolejną edycję, z powiększoną pulą nagród.

W pierwszych dwóch kwartałach 2018 roku sprzedaż nowych kredytów hipotecznych osiągnęła rekordową wartość 1,612 mld zł (wzrost o 53% w stosunku do 1 połowy 2017 roku), co pozwoliło Bankowi zająć piątą pozycję na rynku z udziałem około 7%. W tym samym okresie podpisano o 26% więcej umów i przyjęto o 16% więcej wniosków kredytowych. Tylko w drugim kwartale 2018 roku sprzedaż nowych kredytów hipotecznych wzrosła o 15% kw./kw. i osiągnęła poziom 863 mln zł. Tak dobry wynik to efekt poprawy procesów operacyjnych i świetnie funkcjonującego modelu współpracy z pośrednikami. Co warte podkreślenia, mimo pewnej presji ze strony rynku, sukces został odniesiony przy niezmiennych warunkach cenowych.

Zgodnie z założeniami trzyletniej strategii Banku na lata 2018 - 2020, kredyty hipoteczne są nadal istotnym elementem biznesu. Dlatego w czerwcu 2018 roku Bank złożył w Komisji Nadzoru Finansowego wniosek o udzielenie zezwolenia na utworzenie banku hipotecznego o nazwie „Millennium Bank Hipoteczny” z siedzibą w Warszawie, którego jedynym akcjonariuszem będzie Bank Millennium. Nowy Bank ma zapewnić średnio i długoterminowe finansowanie poprzez emisję listów zastawnych, co będzie wspierać sprzedaż kredytów hipotecznych.

Pierwsza połowa roku przyniosła również rekordową sprzedaż pożyczek gotówkowych - wzrost o 41% r/r. Sprzedaż wyniosła 1,6 mld, z czego 822 mln zł przypadło na 2 kwartał (7% kwartalnego wzrostu). Dwucyfrowe wzrosty odnotowano we wszystkich kanałach sprzedaży, z czego najwyższe w kanałach elektronicznych - wzrost 140% r/r. Jest to wynik doskonałego procesu sprzedaży produktu w kanałach cyfrowych i szybkości dostarczania pożyczki na konto klienta. Portfel pożyczek gotówkowych wzrósł po dwóch kwartałach o 15% r/r, a łączna wartość kredytów dla klientów indywidualnych na dzień 30 czerwca 2018 roku osiągnęła wartość 35 mld zł brutto.

Akwizycja kart kredytowych w pierwszej połowie roku odnotowała najwyższą półroczną wartość 33 380 nowych kart, co stanowi 16% przyrost w stosunku rocznym. Sprzedaż w 2 kwartale wyniosła 17 186 kart (6,1% wzrost kw./kw.).

Na koniec 1 półrocza 2018 roku łączne środki klientów indywidualnych zdeponowane w Banku Millennium osiągnęły wartość 53 mld zł, rosnąc o 8% r/r. Motorem wzrostu było przede wszystkim zwiększenie wartości środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych o 14% r/r. Środki te stanowiły 66% wszystkich depozytów klientów segmentu detalicznego i ich udział wzrósł o 4 p.p. w ciągu roku.

Bankowość internetowa i mobilna dla klientów indywidualnych

W pierwszych dwóch kwartałach 2018 roku Bank nadal intensywnie rozwijał swoją ofertę bankowości elektronicznej zarówno dla obecnych, jak i przyszłych klientów. Udostępnił również nową stronę www, w tym stronę logowania do systemu transakcyjnego Millenet. Zmiany poprawiły czytelność i przejrzystość strony, dopasowały ją do najnowszych trendów w designie i zoptymalizowały pod kątem urządzeń mobilnych.

W 2 kwartale b.r. Bank umożliwił otwieranie konta osobistego z poziomu aplikacji mobilnej osobom, które nie są jeszcze jego klientami. Obecnie, po pobraniu ze sklepu aplikacji, dostępna jest opcja złożenia wniosku o Konto 360°. Wystarczy wypełnić wniosek i umowa zostanie dostarczona przez kuriera. Klient ma również możliwość podpisania dokumentów w dowolnym oddziale Banku Millennium.

W aplikacji mobilnej wprowadzono szereg usprawnień: odświeżono wygląd strony głównej po zalogowaniu, a wejście na formularz przelewu BLIK na telefon (płatność P2P) jest teraz możliwe z poziomu ekranu zaraz po zalogowaniu, a przed zalogowaniem na widgedzie. Podczas realizacji płatności P2P klient widzi od razu, którzy znajomi z listy jego kontaktów w telefonie są zarejestrowani w usłudze czyli mogą otrzymać od razu przelew (na formularzu obok tych kontaktów pojawia się ikona BLIKA).

O usługę BLIK rozszerzono płatności internetowe typu PayByLink. Podczas zakupów w Internecie, po wybraniu „Millennium - płatności internetowe”, klienci mogą wybrać sposób autoryzacji transakcji. Obok tradycyjnej metody ich zatwierdzania (zalogowanie do bankowości internetowej i potwierdzenie kodem SMS) mogą wybrać autoryzację kodem BLIK.

Bank rozszerzył również usługi e-administracji o wnioskowanie online do programu Dobry Start oraz Rodzina 500+ na nowy okres świadczeniowy. W systemie transakcyjnym Millenet i aplikacji mobilnej umożliwiono wygodną aktualizację danych z dowodu osobistego. Dzięki ich automatycznej weryfikacji w systemach administracji publicznej klient nie musi obawiać się pomyłki, a miesiąc przed upływem terminu ważności dowodu system przypomina mu o potrzebie aktualizacji.

Bank rozwijał również swoje strategiczne filary sprzedaży w kanałach elektronicznych czyli procesy pożyczkowe i dostęp do produktów inwestycyjnych. Udostępniono m.in. możliwość wnioskowania o produkty kredytowe 24h/dobę wraz z możliwością korzystania z ofert promocyjnych. W ramach rozszerzenia oferty inwestycyjnej wprowadzono w Millenecie możliwość zakupu oraz wykonywania transakcji na zewnętrznych funduszach TFI. Ponadto zoptymalizowano proces zakupu produktu DuetPlus oraz Lokaty Strukturyzowanej. Bank Millennium odnotował także rosnący udział akwizycji online.

III.3. Aplikacja smart-shoppingowa goodie

Od 2016 roku Bank razem ze spółką Millennium Goodie prowadzą innowacyjną platformę smart-shoppingową. Bezpłatna aplikacja goodie to otwarty ekosystem, z którego korzystają sprzedawcy, klienci, dostawcy usług i Bank. Łącznie w aplikacji zakupowej znajduje się 670 marek i 1500 ofert handlowych, z których część pojawia się tylko na goodie, proponując wyjątkowo konkurencyjne ceny.

Pierwsze półrocze 2018 roku przyniosło znaczne przyspieszenie rozwoju aplikacji. Dzięki wciąż ulepszanej ofercie pod koniec czerwca aplikacja przekroczyła poziom 400 tysięcy pobrań. Dynamiczny wzrost liczby użytkowników (w okresie od marca do maja br. na zainstalowanie goodie zdecydowało się 100 tysięcy osób) to wynik aktywności w centrach handlowych, gdzie regularnie odbywają się eventy akwizycyjne, specjalnych promocji dla posiadaczy aplikacji, np. z siecią stacji benzynowych Circle K, restauracjami McDonald's, North Fish i dostawcą PizzaPortal.pl, a także efektywnego marketingu w Internecie i mediach społecznościowych. Profil goodie na Facebooku zgromadził blisko 20 tysięcy fanów, a ich liczba szybko rośnie. W ramach ekspansji biznesowej goodie uruchomiło programy lojalnościowe m.in. z producentem lodów Grycan, centrami M1 oraz największymi galeriami handlowymi z Warszawy i Wrocławia, rozbudowując przy tym bazę użytkowników. Do 30 czerwca 2018 roku w aplikacji założono 167 tysięcy wirtualnych kart lojalnościowych.

Wzrost popularności aplikacji znalazł swoje odzwierciedlenie w rankingach cyfrowych dystrybutorów. W kwietniu br. goodie zajęło 6. miejsce wśród najpopularniejszych aplikacji zakupowych w sklepie Google Play. W tej samej kategorii dotarło do 2. miejsca w App Store i zajęło 5. pozycję wśród wszystkich dostępnych w tym sklepie aplikacji.

III.4. Bankowość Przedsiębiorstw

Bankowość Przedsiębiorstw jest linią biznesową, która profesjonalnie i kompleksowo obsługuje firmy o rocznych przychodach ze sprzedaży przewyższających 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego. Jej wyróżnikiem jest dłużej, stabilna i partnerska współpraca z klientami oparta na wzajemnym zaufaniu, zaangażowaniu i zrozumieniu. Kompleksowa oferta produktowa pozwala budować zindywidualizowane propozycje współpracy oparte na diagnozie potrzeb klientów i znajomości branży, w której działają.

W pierwszych dwóch kwartałach 2018 roku dało się zaobserwować dalsze zwiększanie popytu na finansowanie. Wartość brutto kredytów udzielonych firmom przez Bank wzrosła o 1,8 mld zł czyli o 12% rocznie. Źródłem tego trendu był przede wszystkim dalszy rozwój współpracy z istniejącą bazą klientów oraz pozyskanie nowych relacji. 30 czerwca 2018 roku portfel produktów kredytowych dla przedsiębiorstw, łącznie z leasingiem i faktoringiem, osiągnął wartość 17,1 mld zł brutto. Portfel leasingowy wzrósł o 12% r/r osiągając poziom 6,1 mld zł. Wartość środków oddanych w leasing w 1 półroczu wyniosła 1,66 mld zł, co oznacza wzrost o 15% r/r. Wpływ na tak dobre wyniki miały przede wszystkim wzrosty sprzedaży w grupach maszyn i urządzeń (o 28%) oraz ciężkiego transportu drogowego (o 13%).

Również obroty faktoringowe kontynuowały pozytywny trend. W pierwszych sześciu miesiącach roku Bank zrealizował obrót faktoringowy w wysokości 9,4 mld zł. Oznacza to wzrost o 18% r/r. Aktywa faktoringowe na koniec czerwca 2018 roku osiągnęły poziom 2,46 mld zł. Pod względem wartości wykupionych wierzytelności, Bank Millennium zajmuje 4 pozycję na rynku. Wzrosty w obszarze faktoringu to efekt rozwoju współpracy z obecnymi klientami Banku.

Kwota transakcji finansowania handlu (gwarancje i akredytywy) czynnych na koniec pierwszego półrocza osiągnęła wartość 887 mln zł, co stanowi wzrost o 31% r/r.

Realizując długoterminową strategię wspierania innowacyjnych przedsiębiorstw i ułatwiania finansowania również klientom, którzy mogą mieć utrudniony dostęp do kredytów, Bank kontynuował współpracę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w zakresie kredytu na innowacje technologiczne oraz bezpłatnych gwarancji na zabezpieczenie kredytów inwestycyjnych przeznaczonych m.in. na przedsięwzięcia innowacyjne.

Klienci Bankowości Przedsiębiorstw korzystali z kompleksowej oferty produktów i usług transakcyjnych wspartej wydajnym i ergonomicznym systemem bankowości internetowej, aplikacją mobilną oraz rozwiązaniami opartymi na technologii web service. Wolumen rachunków bieżących firm osiągnął na koniec 1 półrocza 2018 roku wartość 7,6 mld zł rosnąc 15% r/r; nastąpił również 13% wzrost liczby przelewów krajowych, 31% wzrost liczby przelewów zagranicznych i 31% wzrost liczby transakcji kartowych.

Ponadprzeciętne okazały się również wyniki skarbu. Wolumen transakcji walutowych za 1 półrocze wzrósł o 26% w stosunku do analogicznego okresu w roku 2017, przy dynamice przychodów na poziomie 10% r/r.

Bankowość elektroniczna dla firm

W 2 półroczu 2018 roku Bank wdrożył szereg udogodnień i nowych funkcji dla klientów bankowości przedsiębiorstw.

Zgodnie z ustawą z 15 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, 1 lipca 2018 roku Bank udostępnił firmom w systemie bankowości elektronicznej mechanizm podzielonej płatności (split payment). W ramach usługi Bank otworzył dla każdej firmy dodatkowy rachunek VAT i udostępnił przedsiębiorcom, również online, nowy rodzaj przelewu bankowego - przelew płatności podzielonej/przelew VAT. Mechanizm podzielonej płatności zakłada rozdzielanie płatności za nabyty towar lub usługę na dwa odrębne rachunki - rachunek bankowy dostawcy oraz specjalny rachunek VAT. Informacje o nowym rozwiązaniu były przekazywane m.in. podczas cyklu 10 śniadań biznesowych.

Udostępniono także nowy moduł zarządzania gotówką. Mimo że obrót kartowy systematycznie rośnie, zarządzanie wpłatami i wypłatami gotówkowymi jest nadal istotne dla klientów generujących sprzedaż w gotówce. Nowe funkcjonalności umożliwiają zarządzanie wpłatami otwartymi jednorazowymi oraz zgodnie z harmonogramem. Kolejnym udogodnieniem dla tego typu klientów było udostępnienie wpłat otwartych i zamkniętych w placówkach Poczty Polskiej.

By jeszcze szybciej i bezpieczniej dostarczać klientom i ich kontrahentom gwarancje bankowe, Bank udostępnił w czerwcu nową usługę pod nazwą e-gwarancja. W odróżnieniu od tradycyjnego papierowego dokumentu, e-gwarancja wystawiana jest w formie elektronicznego pliku PDF, z wykorzystaniem bezpiecznego kwalifikowanego podpisu elektronicznego złożonego przez dwóch pełnomocników Banku. Dzięki e-gwarancjom firmy mogą m.in. uczestniczyć w postępowaniach zamówień publicznych, gdzie warunkiem udziału jest złożenie wszystkich dokumentów w formie elektronicznej.

Wprowadzono również nowy kanał transakcyjny - SWIFTNet, który pozwala klientom na przesyłanie do banków plików z płatnościami za pośrednictwem rozwiązania SWIFT FileAct. Płatności (przelewy krajowe, wewnętrzne i zagraniczne) wysłane przez klienta w sieci SWIFT, po odebraniu przez Bank są od razu kierowane do realizacji. Usługa umożliwia także bankom przesyłanie plików klientom w analogiczny sposób. SWIFTNet pozwala klientom za pomocą tych samych plików realizować płatności w bankach w wielu krajach, co znacząco usprawnia procesy operacyjne. Klienci nie muszą już logować się do wielu systemów bankowych - SWIFT umożliwia przesyłanie płatności i pobieranie informacji o rachunku z poziomu jednej aplikacji obsługującej wiele banków.

Użytkownicy Millenetu zaczęli też korzystać z odświeżonego menu. Nowe rozwiązanie cechuje nowoczesny, atrakcyjny wygląd. Dzięki wprowadzeniu zmian w architekturze informacji (przykładowo wyodrębnieniu najważniejszych zakładek takich jak „Zarządzanie Zleceniami” oraz „Karty”), prezentacja treści na stronie stała się jeszcze bardziej przejrzysta. Udostępniono także nową sekcję „Linia gwarancje/akredytywy/poręczenia”, dzięki której klienci uzyskali dostęp do aktualnych danych dotyczących przyznanej im linii na gwarancje bankowe, poręczenia cywilne i akredytywy dokumentowe. W nowej zakładce znajdują się m.in. informacje o kwotach przyznanego i wykorzystanego limitu, dostępnych do wykorzystania środkach oraz dacie obowiązywania linii.

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE BANKU MILLENNIUM

IV.1. Zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Banku Millennium obejmuje wszystkie jego rodzaje, w tym najważniejsze w działalności bankowej a mianowicie ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności czy operacyjne.

Misją zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Millennium jest zapewnienie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, finansowego i niefinansowego, były zarządzane, monitorowane i kontrolowane odpowiednio do przyjętego profilu ryzyka (tolerancji na ryzyko) oraz charakteru i skali działania Grupy. Ważną zasadą zarządzania ryzykiem jest optymalizacja relacji ryzyka i rentowności - w Grupie zwraca się szczególną uwagę na to, aby podejmowane decyzje biznesowe brały pod uwagę (równoważyły) ryzyko i zysk.

Cele misji zarządzania ryzykiem osiągnięte są poprzez realizację następujących działań:

- Opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej, procesów i procedur określających zasady akceptacji dopuszczalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Wdrażanie, w coraz większym zakresie, narzędzi informatycznych służących identyfikacji, kontroli i pomiarowi ryzyka,
- Zwiększanie wśród pracowników świadomości odpowiedzialności za właściwe zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie struktury organizacyjnej Grupy.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest scentralizowane i uwzględnia potrzebę osiągnięcia założonej rentowności jak również utrzymania odpowiedniej relacji ryzyko - kapitał, w kontekście posiadania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem wykorzystuje się także szeroki zakres metod - zarówno jakościowych jak i ilościowych, w tym zaawansowane narzędzia matematyczno-statystyczne, wspomagane przez odpowiednie systemy informatyczne.

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2018-2020” (wcześniej obowiązywała wersja na lata 2017-2019). Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozdzielnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Grupa szczególną wagę przykładła do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Jednym z wymiernych tego efektów jest sukces polegający na zezwoleniu nadzorca na zastosowanie w szerszym zakresie metody IRB w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

Grupa w swojej bieżącej aktywności dużą wagę przykładła także do zarządzania ryzykiem zgodności, za skuteczność którego odpowiada Departament Zapewnienia Zgodności.

Przed przejściem do omówienia głównych rodzajów ryzyka, przedstawiony zostanie proces zarządzania kapitałem, służący zapewnieniu pokrycia ekspozycji na ryzyko w Banku i Grupie przez kapitały.

IV.2. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie i planowanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wyłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując ten cel, Bank dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustaloną tolerancję na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie

limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Regulacyjna adekwatność kapitałowa

Grupa jest zobowiązana na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Minimalne poziomy oczekiwane przez KNF;
- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Wysokość tego bufora jest ustalana dla poszczególnych banków corocznie przez KNF w wyniku procesu Badania i Oceny Nadzorczej (BION) i obejmuje ryzyko niedostatecznie pokryte - zdaniem KNF - przez minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, określone w art. 92 CRR. Aktualnie bufor ten został ustalony w zaleceniach KNF w listopadzie i grudniu 2017 roku w wysokości 5,53 p.p. (Bank) i 5,41 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 4,15 p.p. (Bank) i 4,06 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika Tier1 oraz 3,10 p.p. (Bank) i 3,03 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika CET1;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
 - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 1,875%, a od początku 2019 roku osiągnie docelową wielkość 2,5%;
 - Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF;
 - Bufor ryzyka systemowego w wysokości 3% obowiązujący od początku 2018 roku;
 - Bufor antycykliczny w wysokości 0%.
- Obecnie toczy się postępowanie dotyczące uchylecia przez KNF decyzji o uznaniu Banku jako innej instytucji o znaczeniu systemowym i nałożeniu na Bank bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym. Dnia 21.06.2018 r. Komitet Stabilności Finansowej wydał pozytywną opinię dla KNF w powyższym zakresie. Bank do czasu publikacji niniejszego raportu nie otrzymał decyzji w tej sprawie.

Ryzyko kapitałowe jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. W odniesieniu do wszystkich docelowych wartości kapitału ustalono pewne minimalne zakresy tych wartości. Wskaźniki kapitałowe w danym przedziale determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich przedziałów, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa jest w trakcie realizacji projektu stopniowego wdrażania metody ratingów wewnętrznych (IRB) w celu obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy użyciu metody IRB oraz metody standardowej dla ryzyka kredytowego oraz metod standardowych dla innych rodzajów ryzyka.

Pod koniec 2012 r. Banco de Portugal (będący nadzorcą konsolidującym) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (KNF) udzielił zezwolenia na stosowanie metody IRB w odniesieniu do następujących portfeli kredytowych: (i) ekspozycje detaliczne wobec klientów indywidualnych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (RRE), (ii) odnawialne ekspozycje detaliczne (QRRE). Zgodnie z przedmiotową zgodą, minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone z wykorzystaniem metody IRB musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% (tzw. floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową.

W trakcie 2014 roku Bank złożył do Organów Nadzoru wnioski o uzyskanie zgody na objęcie metodą IRB portfel: „pozostały detal” i „korporacyjny”. Bank złożył także do Organów Nadzoru plan wdrożenia metody IRB (roll-out plan) dla pozostałych portfeli: „pozostały detal” i „korporacyjny”.

Pod koniec 2014 roku Bank uzyskał kolejną decyzję wydaną przez Organy Nadzoru w zakresie stosowania metody IRB. Zgodnie z jej treścią dla portfeli RRE i QRRE, wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego powinny być utrzymywane tymczasowo na poziomie nie mniejszym niż 70% (floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową, dopóki Bank nie wypelni dodatkowych warunków zdefiniowanych przez Nadzorcę.

Bank otrzymał w lipcu 2017 r. zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie floora nadzorczego. Pozytywny wpływ tej decyzji został w dużej mierze zneutralizowany przez podwyższenie pod koniec 2017 roku wspomnianego wcześniej bufora II Filara kredytów walutowych.

Kapitał wewnętrzny

Grupa definiuje kapitał wewnętrzny zgodnie z ustawą Prawo bankowe, jako kwotę niezbędną do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka w przyszłości.

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w zarządzaniu kapitałowym, w procesach zarządzania ekonomiczną adekwatnością kapitałową oraz alokacji kapitału. Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). W tym celu dla mierzalnych rodzajów ryzyka wykorzystywane są modele i metody matematyczno-statystyczne.

Utrzymanie ekonomicznej adekwatności kapitałowej oznacza pokrycie (zabezpieczenie) kapitału wewnętrznego (zagregowanej miary ryzyka) przez dostępne zasoby finansowe (fundusze własne). Obowiązek takiego zabezpieczenia ryzyka wynika wprost z ustawy Prawo bankowe, co znalazło odzwierciedlenie w celach/limitach kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych.

W 2018 roku obydwie powyższe cele kapitałowe zostały spełnione z nadwyżką. Nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym umożliwia dalszy wzrost skali działalności, szczególnie w kierunku produktów generujących wysoki zwrot z uwzględnieniem ponoszonego ryzyka.

Równolegle kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w procesie alokacji kapitału, do przydzielenia kapitału wewnętrznego na produkty/linie biznesowe, obliczenia miar efektywności uwzględniających ryzyko, ustalenia limitów na ryzyko i realokacji kapitału wewnętrznego.

Wyniki adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa dla Grupy i dla Banku w okresie ostatniego roku przedstawia poniższa tabela:

Adekwatność kapitałowa	30.06.2018	30.06.2017*	30.06.2018	30.06.2017*
	Grupa	Grupa	Bank	Bank
Aktywa ważone ryzykiem	34 268,7	36 978,8	33 744,5	36 382,9
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	2 741,5	2 958,3	2 699,6	2 910,6
- z tyt. ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	2 399,0	2 049,6	2 383,7	2 027,9
- z tytułu ryzyka rynkowego	27,9	22,2	27,9	22,2
- z tytułu ryzyka operacyjnego	310,8	293,4	284,1	269,4
- z tyt. korekty wartości godziwej dla ryzyka kredytowego	3,8	6,1	3,9	6,1
Fundusze własne, w tym:	8 009,6	6 674,4	7807,0	6 484,9
- Kapitał podstawowy Tier 1	7 309,6	6 659,5	7107,0	6 469,0
- Kapitał Tier 2	700,0	14,9	700,0	14,9
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	23,37%	18,05%	23,14%	17,82%
Minimalny wymagany poziom	18,535%	16,55%	18,655%	16,59%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wskaźnika TCR (p.p.)	+4,835	+0,85	+4,485	+ 0,68
Wskaźnik kapitału Tier 1	21,33%	18,01%	21,06%	17, 78%
Minimalny wymagany poziom	15,185%	12,79%	15,275%	12,82%

Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wskaźnika T1 (p.p.)	+6,145	+4,52	+5,785	+ 4,36
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	21,33%	18,01%	21,06%	17, 78%
Minimalny wymagany poziom	12,655%	12,21%	12,725%	12,23%
Nadwyżka(+) / Niedobór (-) wskaźnika CET1 (p.p.)	+8,675	+5,10	+8,335	+ 4,95

(*) Na dzień 30.06.2017 r. aktywa ważone ryzykiem i wymogi w zakresie funduszy własnych zostały wyliczone z zastosowaniem ograniczenia nadzorczego (regulatory floor) w wysokości 70%.

Na koniec I półrocza 2018 roku, adekwatność kapitałowa mierzona wskaźnikiem kapitału podstawowego Tier 1 i łącznym wskaźnikiem kapitałowym, poprawiła się w perspektywie rocznej zarówno dla Banku jak i Grupy. Wskaźnik TCR wzrósł o 5,32 p.p. do 23,37% (Grupa) i do 23,14% (Bank), natomiast wskaźnik kapitału podstawowego CET1 zwiększył się do 21,33% (Grupa) i 21,06% (Bank).

Aktywa ważone ryzykiem spadły w okresie 12 miesięcy o ok. 2,7 mld PLN (o ponad 7%), w rezultacie zniesienia wspomnianego ograniczenia nadzorczego w lipcu 2017 roku, czego efekt został częściowo skonsumowany przez wzrost wynikający ze zwiększenia skali działalności. Fundusze własne zwiększyły się o ponad 1,3 mld PLN, w wyniku zatrzymania zysku netto za 2017 rok oraz przeprowadzonej w grudniu 2017 r. emisji obligacji podporządkowanych w kwocie 700 mln. PLN, które zasiły Kapitał Tier 2.

Zatem minimalne wielkości wskaźników kapitałowych wymagane przez KNF dla Banku jak i Grupy zostały osiągnięte ze znaczną nadwyżką.

W dłuższej perspektywie, poziom adekwatności kapitałowej Grupy oceniany jest jako satysfakcjonujący. Wskaźniki kapitałowe znajdują się w długookresowym trendzie wzrostowym, a ich poziomy znacznie przekraczają minimalne wartości wynikające z regulacji.

IV.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność dotyczącą wywiązania się przez Klienta z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

W obszarze ryzyka kredytowego w I połowie 2018 r Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu zasad polityki kredytowej do zmieniających się warunków gospodarczych oraz doskonaleniu narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym (szerzej patrz raport finansowy).

Jakość portfela kredytowego

Grupa Banku Millennium w dalszym ciągu może pochwalić się aktywami o jednej z najwyższych jakości wśród polskich banków: udział kredytów z utratą wartości (koszyk 3) w portfelu kredytowym ogółem pozostaje na niskim poziomie 4,74%. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem lekko spadł w okresie ostatniego roku z 2,84% w czerwcu 2017r. do 2,71% na koniec czerwca 2018r.

Wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości uległ poprawie w ciągu roku z poziomu 65,7% na koniec czerwca 2017 i 67,1% w grudniu 2017 do 76,1% (ten wysoki wzrost związany jest częściowo z przejściem standardów księgowych z MSR 39 na MSSF9). Pokrycie kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni rezerwami wzrosło też istotnie i wyniosło na 30.06.2018r -133,3%.

Dynamikę głównych wskaźników ilustrujących jakość portfela kredytowego Grupy przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki jakości portfela Grupy	30.06.2018	30.06.2017
Kredyty z utratą wartości (koszyk 3) ogółem (mln PLN)	2 474	2 213
<i>Odpisy z tytułu utraty wartości (mln PLN)</i>	<i>1 806</i>	<i>1 453</i>
<i>Korekta do wartości godziwej</i>	<i>76</i>	<i>0</i>
Razem odpisy z tyt. utraty wartości i korekta do wartości godziwej	1 882	1 453
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,74%	4,54%
Kredyty przeterminowane ponad 90 dni/kredyty ogółem	2,71%	2,84%
Ogółem odpisy z tytułu utraty wartości i korekta do wartości godziwej/kredyty z utratą wartości (%)	76,1%	65,7%
Odpisy ogółem i korekta wartości godziwej/kredyty przeterminowane (>90dni) (%)	133,3%	104,8%

Wskaźniki kredytów z utratą wartości wg poszczególnych segmentów wykazują trend spadkowy w portfelu korporacyjnym rok do roku (z 4,28% do 4,04%), pomimo nowej definicji kredytów z utratą wartości wg MSSF9, podczas gdy wskaźnik ten dla portfela detalicznego wzrósł w ciągu roku z poziomu 4,65% do 5,07% (w tym kredyty hipoteczne z poziomu 2,60% do 2,86%), głównie z powodu wdrożenia MSSF9.

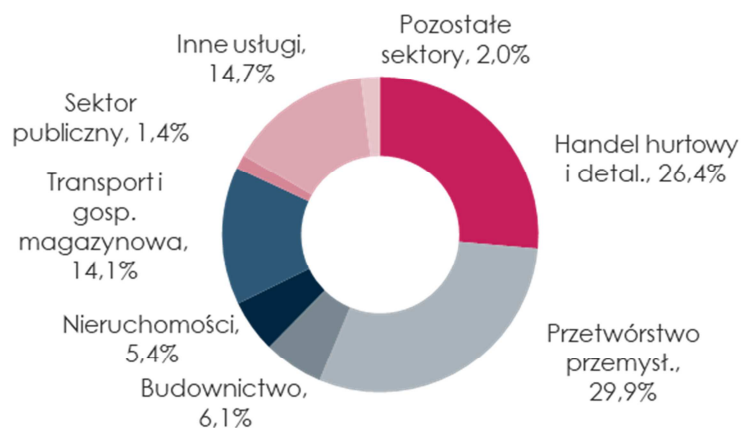
W stosunku do czerwca 2017 roku wartość walutowych kredytów hipotecznych spadła o ok. 10% (w ujęciu złotowym), głównie dzięki spłacie portfela walutowego (8% rok do roku). W rezultacie ich udział w całym portfelu kredytów hipotecznych spadł o ok. 7 p.p. do 54%. Zmiana struktury walutowej portfela kredytów hipotecznych była wsparta istotnym wzrostem sprzedaży kredytów w PLN.

Jakość portfela kredytowego w poszczególnych rodzajach kredytów:

Rodzaj kredytu	Kredyty przeterminowane powyżej 90 dni		Kredyty z utratą wartości (koszyk 3)	
	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017
Hipoteczne	1,24%	1,25%	2,86%	2,60%
Inne dla Klientów detalicznych*	8,34%	8,76%	12,55%	12,32%
Leasing	1,75%	1,65%	3,95%	4,33%
Pozostałe kredyty dla firm i faktoring	2,76%	3,57%	4,10%	4,25%
Portfel kredytów ogółem	2,71%	2,84%	4,74%	4,54%

(* w tym: Mikrobiznes o obrotach do 5 mln zł rocznie)

Portfel Grupy charakteryzuje się odpowiednią dywersyfikacją, zarówno ze względu na koncentrację największych ekspozycji, jak ze względu na koncentrację w sektorach gospodarki. Udział 10 największych ekspozycji (klienci lub grupy klientów powiązanych) utrzymuje się na bezpiecznym poziomie 4,4%. Udział głównych sektorów w portfelu Grupy przedstawia poniższy rysunek:

IV.4. Inne główne rodzaje ryzyka

Opis pozostałych ryzyk, w tym rynkowego, płynnościowego i operacyjnego, znajduje się w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym, Rozdział 5 „Zmiany w procesie zarządzania ryzykiem”

V. WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

V.1. Walne Zgromadzenie Banku Millennium

W dniu 26 marca 2018 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Millennium. W obradach uczestniczyło 249 Akcjonariuszy reprezentujących 76,69% udziału w kapitale zakładowym Banku, w tym BCP (50,10% kapitału akcyjnego), Nationale-Nederlanden OFE (8,99% kapitału akcyjnego) i Aviva OFE (5,44% kapitału akcyjnego).

Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) oraz propozycją Zarządu Banku, Walne Zgromadzenie postanowiło zatrzymać cały zysk wypracowany w roku 2017 w kapitale rezerwowym Banku.

Walne Zgromadzenie postanowiło również o zmianie Statutu Banku. Proponowane zmiany dotyczyły postanowień Statutu o składzie i kompetencjach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej (§ 18 ust. 3 i 5), jednostkach nadzorowanych przez Prezesa Zarządu (§ 21) oraz o systemie kontroli wewnętrznej (§ 27).

Zmiany te służyły dostosowaniu brzmienia Statutu do przepisów Ustawy z 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6.03.2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (w nawiązaniu także do art. 9c ust. 2 ustawy Prawo bankowe oraz Rekomendacji H).

Aktualizacja Statutu uwzględniała nowe rozwiązania prawne i nazewnictwo wynikające z powyższych przepisów i rekomendacji.

W tym samym dniu Walne Zgromadzenie powołało na członków Rady Nadzorczej Banku w porządku alfabetycznym:

1. Pana Nuno Manuel da Silva Amado,
2. Pana Miguela de Campos Pereira de Braganca,
3. Panią Agnieszkę Hryniewicz-Bieniek,
4. Panią Annę Jakubowski,
5. Pana Grzegorza Jędrysa,
6. Pana Bogusława Kotta,
7. Pana Andrzeja Koźmińskiego,
8. Pana Alojzego Zbigniewa Nowaka,
9. Pana José Miguela Bensliman Schorcht da Silva Pessanha,
10. Pana Miguela Maya Dias Pinheiro,
11. Pana Dariusza Rosatiego,
12. Pana Lingjiang Xu.

Wyżej wymienione osoby nie prowadzą działalności konkurencyjnej w stosunku do Banku ani jako akcjonariusze, bądź uczestnicy spółek konkurencyjnych, ani jako członkowie władz takich spółek. Nowo powołani Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie figurują też w rejestrze dłużników niewypłacalnych.

Życiorysy Członków Rady Nadzorczej znajdują się na stronie internetowej Banku <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny/rada-nadzorcza>

W dniu 26 marca 2018 r. odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej Banku, powołanej tego samego dnia przez Walne Zgromadzenie Banku na nową kadencję, na którym Rada Nadzorcza ukonstytuowała się powołując Pana Bogusława Kotta na Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Pana Nuno Manuel da Silva Amado na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, Pana Dariusza Rosatiego na Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza ustaliła, że Zarząd Banku będzie liczył 6 osób i powołała z dniem 26 marca 2018 r.:

Pana Joao Bras Jorge na Prezesa Zarządu,

Pana Fernando Bicho na Wiceprezesa Zarządu,

oraz Pana Wojciecha Haase, Pana Andrzeja Glińskiego, Panią Marię Jose Campos i Pana Wojciecha Rybaka na członków Zarządu.

Powołani członkowie Zarządu nie wykonują działalności konkurencyjnej w stosunku do Banku w tym również jako wspólnicy lub członkowie władz spółek. Nowo powołani członkowie Zarządu nie figurują w rejestrze dłużników niewypłacalnych.

Życiorysy Członków Zarządu znajdują się na stronie internetowej Banku <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny/zarzad>

W dniu 20 kwietnia 2018 r. Pani Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos złożyła z tym dniem rezygnację z funkcji Członka Zarządu Banku. Pani Maria Jose Henriques Barreto De Matos De Campos uzasadniła swoją rezygnację nowymi planami zawodowymi w Grupie BCP.

W tym samym dniu obradująca Rada Nadzorcza Banku, działając na podstawie par. 17 ust. 1 Statutu Banku, powołała na Członków Zarządu Banku z dniem 20 kwietnia 2018 roku Pana António Ferreira Pinto Júnior oraz z dniem 1 sierpnia 2018 roku Pana Jarosława Hermanna.

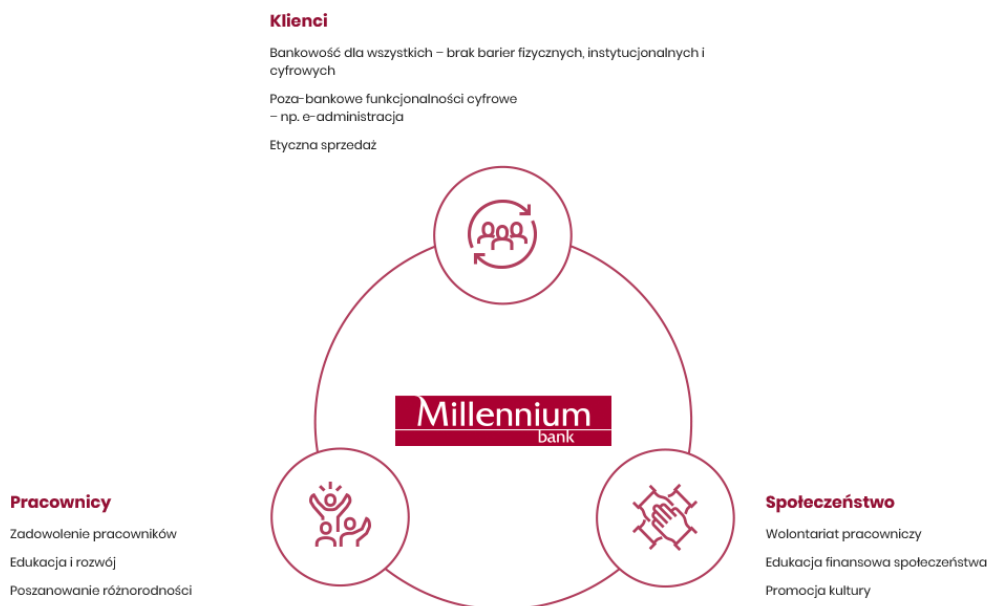
Pan António Ferreira Pinto Júnior oraz Pan Jarosław Hermann nie prowadzą działalności konkurencyjnej w stosunku do Banku, nie są wspólnikami w spółce konkurencyjnej w stosunku do Banku, ani nie są członkami organu spółki kapitałowej konkurencyjnej wobec Banku oraz nie są członkami organu jakiegokolwiek innej osoby prawnej konkurencyjnej wobec Banku.

Pan António Ferreira Pinto Júnior oraz Pan Jarosław Hermann nie figurują w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych oraz nie prowadzą żadnej działalności, która mogłaby być konkurencyjna wobec Banku.

V.2. Odpowiedzialny biznes i działalność na rzecz społeczeństwa

W Banku Millennium działania na rzecz społeczeństwa są częścią strategii i wspierają realizację celów biznesowych. Priorytetem jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi Klientów, prowadzenie etycznego marketingu i sprzedaży oraz ułatwianie korzystania z usług bankowych i poza bankowych (np. e-administracji) poprzez wprowadzanie innowacyjnych produktów i usług. Drugą ważną grupą do której skierowane są działania CSR są Pracownicy. Realizowane dla nich programy dotyczą przede wszystkim wspierania różnorodności w organizacji (w tym rodzicielstwa), zapewnienia stabilnych i atrakcyjnych warunków pracy oraz oferowania możliwości angażowania się w działania społeczne. Programy społeczne realizowane są za pośrednictwem Fundacji Banku Millennium i koncentrują się na trzech obszarach: edukacji finansowej, kulturze i wolontariacie pracowniczym.

Tworzymy wspólną wartość i jesteśmy odpowiedzialni społecznie

Najważniejsze działania CSR prowadzone w 1H 2018:

1. Program edukacji finansowej „Finansowy Elementarz”

W pierwszym półroczu 2018 roku Bank, za pośrednictwem Fundacji Banku Millennium, kontynuował prowadzony od 2016 roku projekt „Finansowy Elementarz”.

Finansowy Elementarz to flagowy program edukacyjny Fundacji Banku Millennium realizowany pod patronatem honorowym Ministra Edukacji i Rzecznika Praw Dziecka. Celem programu jest wyjaśnienie najmłodszym, poprzez zabawę, podstawowych pojęć z zakresu finansów. Od 2016 roku podczas niemal 1100 warsztatów „Finansowy Elementarz” Fundacja przeszkoliła prawie 28 000 dzieci z 320 przedszkoli w wybranych miastach w Polsce. W 3 edycji programu, która odbywała się w 2018 roku, wzięło udział prawie 12 000 dzieci. W prowadzenie zajęć „Finansowy Elementarz” zaangażowani są wolontariusze - pracownicy Banku Millennium. Na potrzeby programu, również z pomocą pracowników banku, przygotowano specjalne materiały edukacyjne - m.in. książeczki, które są dostępne także w kąciakach dla dzieci w oddziałach Banku. W dłuższej perspektywie czasowej, Fundacja Banku Millennium chce objąć programem wybrane przedszkola w całej Polsce.

Oprócz warsztatów realizowanych w przedszkolach, odbyły się również dwa wydarzenia specjalne:

- warsztaty „Finansowy Elementarz” dla 200 dzieci w Lublinie - uczestników projektu „Przedsiębiorcze dzieciaki” realizowanego przez Urząd Miasta Lublin i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej;
- trzydniowe animacje i warsztaty „Finansowy Elementarz”, które odbyły się z okazji Dnia Dziecka w Centrum Handlowym Blue City w Warszawie.

2. Wspieranie kultury - Millennium Docs Against Gravity Film Festiwal

Najważniejszy projekt kulturalny, którego mecenasem jest Bank, to Millennium Docs Against Gravity Film Festiwal. To największy festiwal światowego filmu dokumentalnego w Polsce oraz imprezy mu towarzyszące (warsztaty, dyskusje i koncerty). W 2018 roku projekcje i imprezy festiwalowe w ramach festiwalu odbyły się w ponad 20 miastach w Polsce gromadząc 65 tys. widzów. Bank Millennium jest partnerem Millennium Docs Against Gravity od 13 lat. W 2016 roku objął mecenat tytułarny nad festiwalem.

3. Promocja różnorodności

Bank Millennium podpisał Kartę Różnorodności. Jest to zobowiązanie, podpisywane przez organizacje, które decydują się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działania na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Karta Różnorodności to międzynarodowa inicjatywa promowana przez Komisję Europejską, którą w Polsce podpisało w już 225 organizacji.

Bank Millennium prowadzi wiele działań wspierających różnorodność, które skierowane są zarówno do klientów jak i pracowników. Już na etapie rekrutacji kandydaci wybierani są oparciu o ich kwalifikacje i kompetencje, a nie płeć, wiek czy sytuację rodzinną. Wszyscy pracownicy przechodzą szkolenia z Kodeksu Etycznego Banku, który mówi m.in. o zakazie dyskryminacji. Podczas szkoleń menadżerowie uczą się jak zarządzać różnorodnymi zespołami. Realizowany jest również specjalny program „Rodzice na TAK”, w ramach którego rodzice są informowani o przysługujących im prawach. Osoby, które mają dzieci mogą też korzystać z dofinansowywanych przez Bank form rekreacji. Chcąc podkreślić znaczenie tematu różnorodności w firmie, wprowadzona została Polityka Różnorodności, która określa prawa i obowiązki pracowników związane z tym tematem.

4. Bankowość bez barier

Aby wspierać różnorodność, Bank Millennium stale zwiększa dostęp do usług finansowych dla osób niepełnosprawnych i starszych. 100% bankomatów i ponad 90% oddziałów jest dostosowanych do potrzeb tych grup. **W 2018 roku Bank został zwycięzcą konkursu „Strona bez Barrier”** zorganizowanego przez Fundację Widzialni. Spełniając najwyższe standardy dostępności treści dla osób niewidomych, był jedyną dużą firmą spośród wyróżnionych w konkursie. Bank Millennium rozwija również bankowość internetową oraz, za jej pośrednictwem, umożliwia dostęp do takich usług pozafinansowych jak e-administracja. W ten sposób wszyscy klienci, bez względu na ich lokalizację mają możliwość załatwiania spraw urzędowych z własnego domu.

Za stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju i prowadzenie działań CSR Bank Millennium został wyróżniony w **Rankingu Odpowiedzialnych Firm** - zestawieniu największych polskich przedsiębiorstw ocenianych pod kątem jakości zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu oraz nagrodzony **Srebrnym Listkiem CSR** w rankingu miesięcznika Polityka. Dziewięć inicjatyw CSR Banku Millennium zostało również wyróżnionych w raporcie **„Odpowiedzialny Biznes w Polsce 2017”** wydanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Wyróżnione działania realizowane przez Bank Millennium to m.in. program edukacji finansowej przedszkolaków „Finansowy Elementarz”, program wolontariatu pracowniczego „Millantrop”, zwiększanie dostępności usług finansowych dla osób niepełnosprawnych oraz wprowadzanie udogodnień dla pracujących rodziców w ramach programu „Rodzice na tak”.

VI. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

VI.1. Prezentacja sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej Banku Millennium w sprawozdaniu finansowym

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2018 r. i dane porównywalne oraz skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2018 r. i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy. Niniejsze Półroczne Sprawozdanie Zarządu z Działalności Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej (w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń).

VI.2. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2018 r. oraz skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2018 r., - został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
25.07.2018	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	
25.07.2018	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	
25.07.2018	Wojciech Haase	Członek Zarządu	
25.07.2017	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	
25.07.2018	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	
25.07.2018	Antonio Pinto Junior	Członek Zarządu	